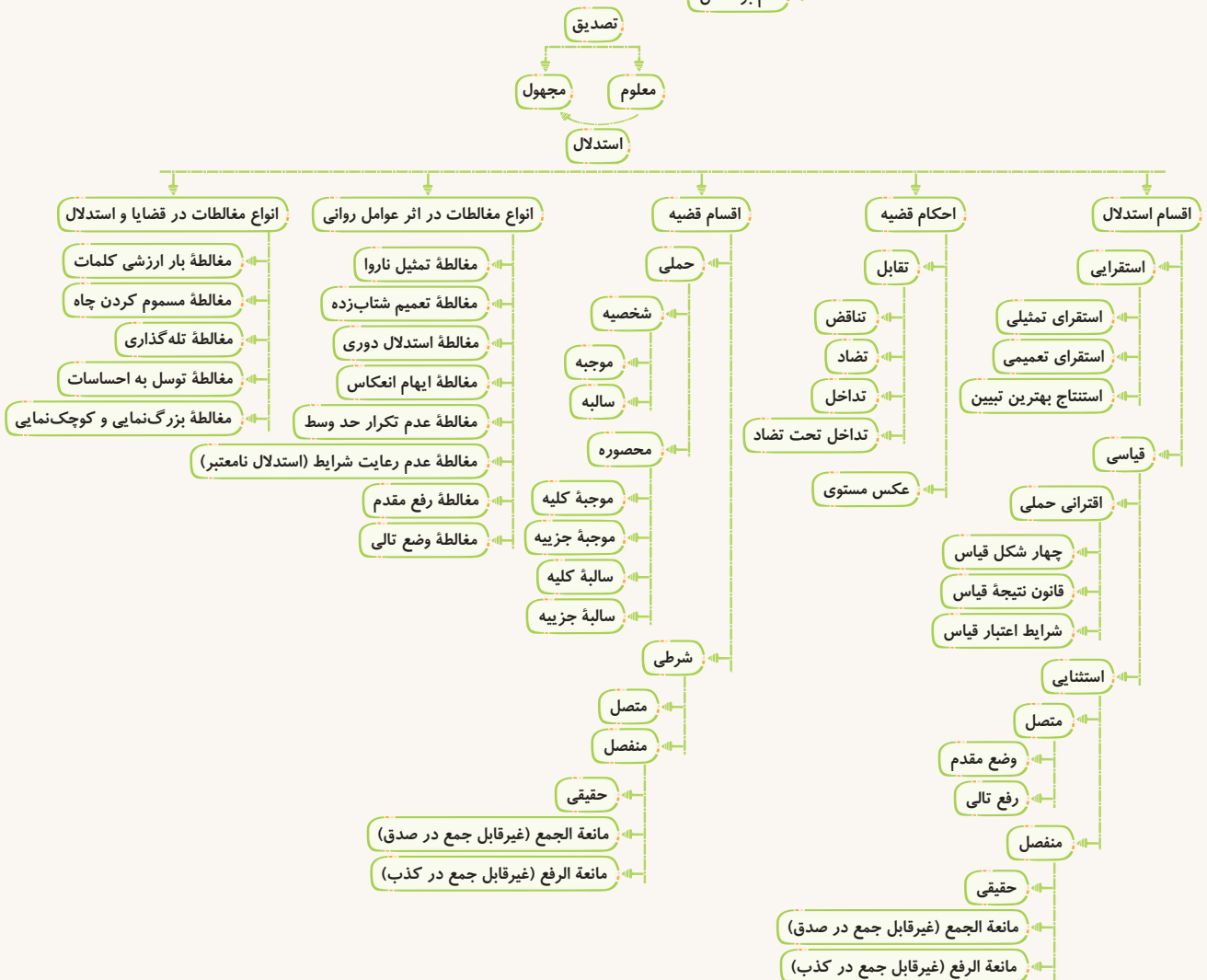

ساختار مباحث منطق دهم در یک نگاه

تخت گاز

نیم نگاه

سلام! به کتاب منطق و فلسفه خوش اومدید. در اولین درس منطق با تعریف علم منطق، ویژگی ها و فواید آن به عنوان علمی که به دنبال جلوگیری از خطای اندیشه است آشنا می شیم. با معنای فضای اندیشه و مغالطه آشنا می شیم و نکاتی درباره ماهیت علم منطق و کاربردهای آن یاد می گیریم؛ در آخر هم به توضیح معنای تصور و تصدیق و نیز مفهوم و معنای تعریف و استدلال و تفاوت بین آن ها می پردازیم.

- منطق علمی است که در پی جلوگیری از خطای اندیشه است.
- منطق دانان می کوشند با بررسی انواع خطاهای ذهن و دسته بندی آن ها، راه های جلوگیری از آن ها را نشان دهند.
- هم چنین منطق دانان، قواعد جلوگیری از خطای فکری یا مغالطه و سفسطه را نیز مشخص کرده اند.
- مغالطه ها مثل بیماری هایی هستند که باید مراقب باشیم دچار آن ها نشویم؛ منطق از این جهت شبیه پزشکی است، چون همان طور که در پزشکی انواع بیماری ها و روش های پیشگیری و درمان آن ها بیان می شود، در منطق نیز پس از شناسایی انواع مغالطه، راه های جلوگیری از آن ها بیان می شود.
- خطای اندیشه، مغالطه یا سفسطه نامیده می شود که ممکن است عمدی یا غیرعمدی باشد.

آموزش شیوه درست اندیشیدن

دسته‌بندی و توضیح قواعد ذهن

بررسی و دسته‌بندی مغالطه‌ها (شناخت خطاهای فکر)

راه‌های جلوگیری منطق از خطای فکر و اندیشه

ویژگی‌های ذهن انسان (رابطه ذهن انسان با منطق):

- ۱) ذهن انسان به صورت طبیعی (فطری - ذاتی - ناخودآگاه - خدادادی) و براساس قواعدی می‌اندیشد.
- ۲) این قواعد کشف و مدون می‌شوند (نه اختراع یا ابداع و ایجاد، وضع و یا تولید!) و به صورت علم منطق در اختیار ما قرار می‌گیرند.
- ۳) ذهن انسان به طور طبیعی، منطقی رفتار می‌کند و بدون دانستن نام‌های این قواعد، آن‌ها را در زندگی خود به کار می‌برد.
- ۴) ذهن همواره در معرض لغزش و خطا قرار دارد.
- ۵) ذهن معمولاً در استدلال‌های پیچیده یا تعریف دقیق اصطلاحات خاص دچار اشتباه می‌شود.
- ۶) علم منطق به دسته‌بندی و توضیح قواعد ذهن می‌پردازد و این عمل، باعث تشخیص سریع‌تر و دقیق‌تر خطای ذهن می‌شود.

شاقول بتایی

ویژگی‌های منطق

- ۱) علمی کاربردی و عملی است و نیازمند کسب مهارت است؛ مانند دوچرخه‌سواری، شنا، رانندگی
 - ۲) تبخّر در آن نیاز به تمرین و ممارست دارد.
- (مثلاً کسی با خواندن آیین‌نامه، راننده نخواهد شد و یا فقط با خواندن جزوه و کتاب، شنا یا دوچرخه‌سواری یاد نمی‌گیرد، بلکه حتماً باید به صورت عملی این آموزش‌ها را یاد بگیرد.)
- ۳) ابزاری در خدمت سایر علوم و دانش‌هاست؛ مانند سیستم‌های کنترلی خودرو که اگر مشکلی در خودرو وجود داشته باشد، آن مشکل را معلوم می‌کند و به نوعی هشداردهنده است ولی باعث حرکت خودرو نیست زیرا این وظیفه بر عهده موتور و سایر اجزای خودرو است؛ و یا مثل شاقول بتایی است که به بتا کمک می‌کند دیوار را صاف بچیند و بسازد ولی جای مصالح و مواد ساختمانی را نمی‌گیرد.

به کارگیری منطق، باعث پدید آمدن بنای فکری مستحکمی می‌شود اما آجرها و مواد لازم برای ساختن این بنا را باید از علوم دیگر تهیه کرد.

حیطه کاربرد منطق

- دانش‌تن منطق برای فهم فلسفه از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است (البته نه فقط برای ارزیابی اندیشه‌های فلسفی).
- ما در سراسر زندگی خود به منطق نیازمندیم؛ زیرا می‌خواهیم درست فکر کنیم و درست تصمیم‌گیری کنیم.
- کاربرد منطق در زندگی روزمره باعث می‌شود تا در تعلیم و تعلّم دچار خطا نشویم و برای متقاعد کردن دیگران دلیل بیاوریم و یا در دادوستد فریب نخوریم.
- تکته:** اغلب آگهی‌های تجاری نوعی استدلال هستند؛ بنابراین برای بررسی درستی یا نادرستی آن‌ها به منطق نیاز داریم.

استدلال‌آوری و تعریف کردن صحیح، از امور مهم زندگی روزمره هستند که کاربرد اصلی منطق در زندگی روزمره را نشان می‌دهند.

دو بخش اصلی منطق: تعریف و استدلال

تصور و تصدیق

علم و دانش بشر به دو حیطه کلی تصور و تصدیق تقسیم می‌شود.

تصور

- درک و فهم ما از چیزهای مختلف پیرامون مان است؛ مثلاً تصور ما از مدرسه، درخت، پدر، تیم ورزشی و ...
- تصور = مفهوم = معنا = صورت ذهنی = ادراک ساده بدون حکم
- ویژگی‌های تصور:** ۱) در تصور، به واقعیت داشتن یا نداشتن آن کاری نداریم و فقط همان مفهوم یا تصور را به ذهن می‌آوریم؛ پس در تصور فقط با معنا داشتن سر و کار داریم. مثلاً یک مفهوم می‌تواند واقعی باشد و در دنیای خارج از ذهن وجود داشته باشد مثل درخت، انسان و ... و مفهومی نیز غیرواقعی باشد و در عالم واقعی وجود نداشته باشد مثل دیو و اسب بالدار و ... و در هر دو صورت ما با مفهوم و تصور سر و کار داشته‌ایم.
- ۲) در تصور یک مفهوم، به ارتباط آن با سایر امور، کاری نداریم و فقط همان را به ذهن می‌آوریم؛ یعنی صفت یا حالتی از سایر مفاهیم را به آن نسبت نمی‌دهیم و نیز حکم و قضاوتی نسبت به مفهوم صادر نمی‌کنیم؛ مثلاً وقتی می‌گوییم «درخت سیب»، حکمی صادر نکرده‌ایم.

تصدیق

حکم و قضاوتی است که در مورد تصورات مختلف داریم و در آن اوصافی را به چیزی نسبت می‌دهیم یا از آن سلب می‌کنیم، مثلاً «هوا گرم است» یا «درخت سبز است» و ...

تصدیق = جمله خبری = قضیه = ادراک به همراه حکم

ویژگی‌های تصدیق:

- ۱) تصدیق، جمله‌ای خبری است که قابلیت صدق (درستی) و کذب (نادرستی) دارد، مثلاً وقتی می‌گوییم «هوا گرم است» می‌توانیم آن را بپذیریم یا رد کنیم. بنابراین در تصدیق، با وجود یا عدم وجود حالت و صفتی برای موضوع روبه‌رو هستیم.
- ۲) در تصدیق، حکم و قضاوت صادر می‌شود؛ مثلاً وقتی می‌گوییم «کتاب منطق مفید است» درباره کتاب منطق، حکم صادر و قضاوت کرده‌ایم.
- ۳) در تصدیق، صفت و یا حالتی به چیزی نسبت داده می‌شود یا از آن سلب می‌شود؛ مثلاً در جمله «گل محمدی، عطر خوبی دارد» داشتن عطر خوب را به گل محمدی نسبت داده‌ایم و یا اگر بگوییم «بلیط سینما گران نیست» صفت گران بودن را از بلیط سینما سلب کرده‌ایم.

جدول تفاوت‌های تصور و تصدیق

تصور	تصدیق
با معنا سر و کار دارد	با واقعیت و عدم واقعیت سر و کار دارد
قابلیت صدق و کذب ندارد	قابلیت صدق و کذب دارد
با درک مفهوم روبه‌رو هستیم	با حکم و قضاوت درباره خبری روبه‌رو هستیم
جمله خبری کامل نیست	حتماً جمله خبری کاملی است

نکات

- ۱) تصور، لزوماً یک کلمه نیست بلکه می‌تواند مجموعه یا گروهی از کلمات باشد مثلاً «درخت زیبای قدیمی حیاط خانه مادربزرگ من»
- ۲) در تصدیق، حتماً باید معنای جمله کامل باشد؛ پس لزوماً هر وقت «فعل» در جمله بیاید بیانگر وجود یک تصدیق نیست بلکه باید معنای جمله نیز کامل باشد و خبری را برساند؛ مثلاً در عبارت «تیمی که قهرمان لیگ شد» چون هنوز حکم صادر نشده و منتظر ادامه خبر هستیم با یک تصور روبه‌رو هستیم ولی اگر جمله به صورت «تیمی که قهرمان لیگ شد، مورد تحسین قرار گرفت» بیاید، چون معنای جمله کامل است و خبری نیز رسانده شده است پس با تصدیق مواجه شده‌ایم.
- ۳) جملات زیر اگرچه معنای کاملی دارند ولی چون خبری را نمی‌رسانند تصدیق محسوب نمی‌شوند:
 - جملات پرسشی: دیدی که رسوا شد دلم؟
 - جملات امر و نهی: برو کار میکن مگو چیست کار
 - جملات منادا: یا رب، تو چنان کن که پریشان نشوم
 - جملات تمنایی: خواهش می‌کنم ساکت باش
 - هر کدام از مقدم و تالی در جملات شرطی «به تنهایی» تصور محسوب می‌شوند. (در درس ۶ با این نوع جملات آشنا خواهیم شد):

(گر عقل، پشت حرف دل اما نمی‌گذاشت)	(تردید، پا به خلوت دنیا نمی‌گذاشت)
مقدم (تصور)	تالی (تصور)

● جملات بی‌معنا: روز چهارشنبه شجاع است.

۴) مصدرها در زبان فارسی، تصور هستند مانند «خوردن»، «شکستن» و ...

۵) هر تصدیق، حداقل از سه تصور ساخته شده است زیرا یک تصور را به یک تصور دیگر نسبت داده‌ایم، مثلاً وقتی می‌گوییم «غذا شور است» تصور «شور بودن» را به تصور «غذا» نسبت داده‌ایم.

۶) برای تشخیص تصور یا تصدیق بودن یک عبارت، یک «چرا» قبل از عبارت مدنظر قرار دهید:

اگر آن عبارت با «چرا» یک جمله سؤالی با معنا ساخت، تصدیق است و اگر سؤالی بی‌معنا و یا ناقص ساخته شد، تصور است.

مثال ۱) پسری که دیروز دیدم چرا پسری که دیروز دیدم؟! (جمله بی‌معنا و ناقص است تصدیق)

۲) آن پسر را دیروز دیدم چرا آن پسر را دیروز دیدم؟ (معنادار تصدیق)

پس برای تشخیص تصور و تصدیق، فقط به «فعل داشتن» جمله نباید توجه کنید بلکه حتماً به معنای جمله هم توجه کنید که کامل و بیانگر خبر باشد.

ایستگاه کنکور

(داخل ۹۹)

سؤال کدام عبارت درست است؟

- ۱) موضوع دانش منطق، بر اساس نوع آگاهی‌های ذهن به حیطه‌های مختلف تقسیم می‌شود.
 - ۲) آموزش و ممارست در فن منطق، باعث پرورش قوه خلاقیت و توسعه دانش انسان می‌شود.
 - ۳) منطق مانند سیستم‌های کنترلی خودرو است که آسیب‌های موتور را نشان داده و باعث حرکت آن می‌شود.
 - ۴) در تصویری مانند درخت که امری واقعی است «وجود داشتن» یک ویژگی است که در ضمن تصور موجود است.
- پاسخ: موضوع دانش منطق، براساس نوع آگاهی‌های ذهن یعنی تصور و تصدیق به دو حیطه تعریف و استدلال تقسیم می‌شود.

بررسی سایر گزینه‌ها

- ۲) توسعه دانش انسان توسط منطق صورت نمی‌گیرد بلکه این امر توسط سایر علوم محقق می‌شود.
- ۳) با این‌که منطق مانند سیستم‌های کنترلی خودرو است ولی باعث حرکت آن نمی‌شود بلکه فقط هشدار می‌دهد.
- ۴) در تصورات، به وجود داشتن یا واقعیت داشتن مفهوم کاری نداریم بلکه فقط با معنا داشتن آن تصور و مفهوم سروکار داریم.

تمرین

از میان موارد زیر تصور و تصدیق را مشخص کنید:

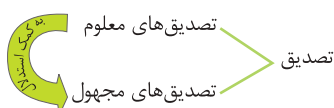
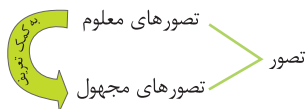
سیمرغ	سیمرغ پرندۀ ای افسانۀ ای است.	دانا	توانا بود هرکه دانا بود.
(تصور)	(تصدیق)	(تصور)	(تصدیق)

تعریف و استدلال

- اگر تصویری برای ما ناشناخته و مجهول بود برای معرفی آن، از تصورات شناخته شده و معلوم استفاده می‌کنیم.
- مثلاً اگر کسی نداند تصور «دارابی» چیست؟ به او می‌گوییم «میوه»، «مرکبات»، «شبیه پرتقال و نارنگی» و ... است. بنابراین «دارابی» را برای او «تعریف» کرده‌ایم.
- اگر تصدیقی هم ناشناخته باشد از تصدیق‌های معلوم و شناخته شده استفاده می‌کنیم تا آن تصدیق را هم معلوم و مشخص کنیم.
- مثلاً اگر کسی نداند که «بلیط‌های الکترونیکی در وقت و هزینه ما صرفه‌جویی می‌کنند» می‌توانیم با استفاده از تصدیق‌های معلوم دیگر، مزایای این بلیط را به او نشان دهیم.
- این کار «استدلال» نام دارد. یعنی از تصدیق‌های معلوم به کشف تصدیق مجهول برسیم.
- بنابراین، علم منطق به دو بخش اصلی تقسیم می‌شود:

۱) تعریف: کشف تصور مجهول از طریق تصورهای معلوم ————— چرایی یک تصور

۲) استدلال: کشف تصدیق مجهول از طریق تصدیق‌های معلوم ————— چرایی یک تصدیق

تکته: کلید ورود به مبحث تعریف، آشنایی با مفاهیم و الفاظ است و کلید ورود به مبحث استدلال، آشنایی با قضیه و اقسام آن است.

اقسام علم	اقسام فکر (حیطه‌های منطق)	هدف
تصور	تعریف	رسیدن به «چیستی»
تصدیق	استدلال	رسیدن به «چرایی»

ایستگاه کنکور

(خارج ۹۹)

سؤال کدام عبارت درست است؟

- ۱) در تعریف، به کمک تصورات مجهول به تصور معلوم دست می‌یابیم.
- ۲) استفاده از منطق، در همه علوم و فعالیت‌های ذهنی بشر گریزناپذیر است.
- ۳) برخی از دانش‌ها مانند ریاضیات، ابزار منطق‌اند و به دقت ذهنی کمک می‌کنند.
- ۴) در تصور ما از یک درخت واقعی، یکی از ویژگی‌های مفهوم، «وجود داشتن» است.

پاسخ: به بررسی تک‌تک گزینه‌ها می‌پردازیم:

- ۱) در تعریف، به کمک تصورات معلوم به کشف تصور مجهول می‌رسیم نه بالعکس.
- ۲) با توجه به این‌که منطق در همه علوم و فعالیت‌های ذهنی بشر، چارچوب‌های مبانی فکری انسان را می‌سازد بنابراین استفاده از آن گریزناپذیر است. (پس این گزینه درست است.)
- ۳) دانش منطق، ابزاری در خدمت سایر علوم و دانش‌هاست نه بالعکس.
- ۴) در تصور یک مفهوم، به واقعیت داشتن یا نداشتن آن مفهوم کاری نداریم بلکه فقط مفهوم باید دارای معنا باشد.

تمرین

مشخص کنید کدامیک از موارد زیر تعریف و کدامیک استدلال هستند:

- چون قاشق چوبی گرما را منتقل نمی‌کند، غذا را با آن هم بزنی دستت نمی‌سوزد. (استدلال)
- منطق علمی است که از خطای ذهن جلوگیری می‌کند. (تعریف)
- معلم ما در کلاس است؛ پس در خانه‌اش نیست. (استدلال)
- ترابری یعنی حمل و نقل کالا یا مسافر از جایی به جای دیگر. (تعریف)

فعالیت تکمیلی

۱- جملاتی که با «چیست» پایان می‌پذیرند و جملاتی که با «چرا» آغاز می‌شوند با کدامیک از دو مبحث اصلی منطق ارتباط دارند؟

«چیست» ----- تعریف «چرا» ----- استدلال

۲- از میان موارد زیر تصورها و تصدیق‌ها را مشخص کنید:

منطق معیار تفکر است (تصدیق)، منطق (تصور)، تصدیق بخشی از علم است (تصدیق)، کوه سهند (تصور)، ارتفاعات کوه سهند (تصور)، کوه سهند مرتفع است (تصدیق)

۳- اگر ذهن انسان به طور طبیعی بر اساس قواعدی می‌اندیشد، چه نیازی به خواندن منطق داریم و چرا به صرف خواندن کتاب‌های منطق از خطای ذهن مصون نمی‌مانیم؟

- ۱) منطق قانون طبیعی ذهن ماست و اختراع یا قرارداد اجتماعی نیست.
- ۲) با وجود آن‌که منطق قانون طبیعی ذهن ماست، نیازمند خواندن منطق هستیم زیرا ذهن در معرض لغزش قرار دارد و در مواجهه با استدلال‌های پیچیده یا تعریف مفاهیم تخصصی قادر به تشخیص سریع اشتباهات نیستیم.
- ۳) استفاده از منطق نیازمند به دست آوردن نوعی مهارت است و بدون تمرین و ممارست نمی‌توان به صورت مناسب و به موقع از آن استفاده کرد.
- ۴) هر علمی به صرف خواندن مفید نیست و باید در عمل از آن استفاده کرد. بدین جهت صرف خواندن کتاب‌های منطقی و بدون استفاده از آن، از خطا مصون نمی‌مانیم.

V.I.N

- مغالطه می‌تواند عمدی یا غیرعمدی باشد.
- امکان رخ دادن خطای اندیشه در همه شئون زندگی انسان وجود دارد.
- قواعد ذهن انسان، طبیعی، ذاتی، فطری و ناخودآگاه است.
- فکر و ذهن انسان همواره در معرض لغزش و خطاست.
- منطق، حقایق هستی را بیان نمی‌کند.
- منطق صورت و چارچوب اندیشیدن را به علوم عرضه می‌کند.
- مواد مورد نیاز برای پیشرفت علوم مختلف، در خود آن علوم است.
- مجهولات، همانند معلومات ما به دو دسته تصور و تصدیق تقسیم می‌شوند.
- کاری که برای رسیدن به چیهستی یک مفهوم انجام می‌دهیم، تعریف است.
- هدف منطق جلوگیری از خطای اندیشه است.
- در هر صورت دانستن و به کار بردن علم منطق، مانع بروز همه خطاهای اندیشه نمی‌شود.
- اصل تفکر در انسان غیرارادی و انتخاب موضوع تفکر ارادی است.
- دانستن علم منطق به تنهایی کافی نیست ولی دارای فوایدی است.
- منطق باریگر علوم مختلف است تا به حقایق هستی دست یابند.
- تصورها و تصدیق‌های معلوم همان تصورها و تصدیق‌های از پیش دانسته ما هستند.
- فعالیتی که برای پاسخ به چرایی صورت می‌گیرد استدلال است.

پرسش های چهارگزینه ای

۱- کدام عبارت درست است؟

- (۱) موضوع دانش منطق، بر اساس نوع آگاهی های ذهن به حیطه های مختلف تقسیم می شود.
- (۲) آموزش و ممارست در فنّ منطق، باعث پرورش قوه خلاقیت و توسعه دانش انسان می شود.
- (۳) منطق مانند سیستم های کنترلی خودرو است که آسیب های موتور را نشان داده و باعث حرکت آن می شود.
- (۴) در تصویری مانند درخت که امری واقعی است، «وجود داشتن» یک ویژگی است که در ضمن تصور موجود است.

۲- کدام عبارت درست است؟

- (۱) در تعریف، به کمک تصورات مجهول به تصور معلوم دست می یابیم.
- (۲) استفاده از منطق، در همه علوم و فعالیت های ذهنی بشر گریزناپذیر است.
- (۳) برخی از دانش ها مانند ریاضیات، ابزار منطق اند و به دقت ذهنی کمک می کنند.
- (۴) در تصور ما از یک درخت واقعی، یکی از ویژگی های مفهوم، «وجود داشتن» است.

(داخل ۹۳)

۳- وقتی با واقعیت مفهوم سروکار پیدا می کنیم، پای یک به میان می آید که

- (۱) تصدیق - در آن نوعی قضاوت وجود دارد.
- (۲) تصور - امکان وجود یا عدم وجود، دارد.
- (۳) تصدیق - به معنای «جمله» در دستور زبان است.
- (۴) تصور - درباره هستی آن سؤال شده است.

(خارج ۹۱)

۴- سخن از واقعیت یا عدم واقعیت یک مفهوم، با استفاده از است و چیزی است که مفهوم را مشخص می کند.

- (۱) تصدیق - استدلال - هستی
- (۲) تصور - تصدیق - هستی
- (۳) تصور - تعریف - چیستی
- (۴) تصدیق - تعریف - چیستی

(خارج ۹۰ - با کمی تغییر)

۵- اساس تفکر در انسان، ارادی و حیات ذهن به است. وظیفه علم منطق می باشد.

- (۱) نیست - اندیشیدن - جلوگیری از خطای اندیشه
- (۲) است - اندیشیدن - جلوگیری از خطای اندیشه
- (۳) نیست - نطق - به دست دادن قوانین و ضوابط درست اندیشیدن
- (۴) نیست - نطق - به دست دادن قوانین و ضوابط درست اندیشیدن

۶- در ارتباط با منطق کدام گزینه درست است؟

- (۱) منطق به دسته بندی تمام خطاهای ذهن می پردازد.
- (۲) مجموعه ای است که در پی رفع خطای اندیشه است.
- (۳) منطق بر فهم کلی مطالب تأکید می کند.
- (۴) منطق با بیان قوانین حاکم بر ذهن، به بیان روش های جلوگیری از مغالطات می پردازد.

۷- کدام یک در مورد علم منطق و ذهن انسان درست می باشد؟

- (۱) ذهن انسان به طور طبیعی منطقی رفتار می کند.
- (۲) وجود علم منطق در آدمی غیرارادی نیست.
- (۳) منطق، مواد و منابع علوم دیگر را تأمین می کند.
- (۴) خواندن دستورالعمل های نظری منطق برای جلوگیری از خطاهای ذهن کافی است.

۸- کدام گزینه جزء حوزه کاربرد منطق نمی باشد؟

- (۱) جلوگیری از بروز همه خطاها در تعلیم و تعلم مغالطات مختلف
- (۲) فهم اندیشه های فلسفی
- (۳) فهم مغالطات آگهی های تجاری
- (۴) تصمیم گیری درست در امور زندگی

۹- کدام مورد در حیطه کاربرد منطق نیست؟

- (۱) منطق یکی از ابزارهای ویژه فلسفه بوده است.
- (۲) منطق یکی از شاخه های مهم رشته ریاضی به شمار می آید.
- (۳) بخش مهمی از مطالعات فلسفی به مباحث منطقی اختصاص دارند.
- (۴) در دانش های حقوق و روان شناسی و علوم اجتماعی کاربرد وسیعی دارد.

۱۰- کدام گزینه جزء دلایل اصلی استفاده از علم منطق می باشد؟

- (۱) به کارگیری علم منطق برای فهم فلسفه لازم، ضروری و کافی می باشد.
- (۲) به کارگیری علم منطق موجب ایجاد بنای فکری مستحکمی می شود که ما را بی نیاز از سایر علوم می کند.
- (۳) به کارگیری علم منطق موجب تشخیص لغزش ها و خطاهای ذهن می شود و باعث جلوگیری از آنها می گردد.
- (۴) ما منطق را به کار می گیریم زیرا نه تنها در امور تحصیلی بلکه در تمامی سخنان روزانه مان به این علم نیازمندیم.

۱۱- کدام یک از موارد زیر به ترتیب تصور و تصدیق می باشد؟

- (۱) شوری شام شب - باهوش بودن مانده
- (۲) نوشتن نمایشنامه - لطفاً پنجره را ببندید.
- (۳) بلیت الکترونیکی - ارسطو مبدع علم منطق می باشد.
- (۴) شراب حرام است - دانش بشری به دو حیطه کلی تقسیم می شود.

۱۲- کدام گزینه درباره علم منطق صحیح است؟

- (۱) منطق، علمی صرفاً ابزاری و نظری می باشد.
- (۲) امروزه، منطق یکی از ابزارهای ویژه فلسفه می باشد.
- (۳) منطق علمی منحصر در استدلال های پیچیده می باشد.
- (۴) منطق علمی کاربردی است که برای تبحر در آن نیازمند تمرین و ممارست می باشیم.

۱۳- کدام یک از موارد زیر به ترتیب تصور و تصدیق می‌باشند؟

- (۱) عقل سالم در بدن سالم - درست را بخوان
(۳) مثلث - آب در 80° به جوش می‌رسد
(۲) مثلث قائم‌الزاویه - شاید این جمله درست باشد
(۴) پشه‌ها در فصل زمستان می‌میرند - مولود کعبه

۱۴- هر استدلال درستی از تشکیل می‌شود و اصلی‌ترین حیطة کاربرد علم منطق می‌باشد.

- (۱) تصدیق‌های معلوم - ارزیابی و فهم اندیشه‌های فلسفی
(۲) تصدیق‌های مجهول - بهبود روش تعلیم و تعلم و کاهش و پیش‌گیری از خطا در آن‌ها
(۳) تصدیق‌های معلوم - استدلال‌آوری و تعریف کردن صحیح در تمام عرصه‌های اندیشه
(۴) تصدیق‌های مجهول - فهم استدلال‌های آگهی‌های تجاری و استفاده بهتر از معلومات ریاضی

۱۵- کدام یک از گزینه‌های زیر صحیح می‌باشد؟

- (۱) استدلال‌آوری و تعریف کردن صحیح، اموری هستند که تنها در محیط تحصیلی با آن‌ها سروکار داریم.
(۲) مواردی مانند «سیمرغ پرنده افسانه‌ای» و «درختان در روز اکسیژن تولید می‌کنند» تصدیق می‌باشند.
(۳) تمامی آگهی‌های تجاری نوعی تعریف هستند که می‌خواهند مخاطب را به این نتیجه برسانند که فلان کالا را بخرید.
(۴) امروزه با فراگیر شدن رسانه‌ها و حجم انبوه اطلاعات، بیش از پیش نیازمند علم منطق هستیم تا شیوه‌های جلوگیری از خطای اندیشه را بیاموزیم.

۱۶- کدام گزینه درباره منطق نادرست است؟

- (۱) علمی است که موجب برحذر داشتن ما از سفسطه می‌شود.
(۳) تبحر در منطق نیازمند تمرین و مهارت است.
(۲) علمی کاربردی است.
(۴) آموختن آن به صورت علمی و نظری است.

۱۷- چرا منطق‌دانان باید از مغالطات آگاه باشند؟

- (۱) تا بتوانند بهتر منطق را بفهمند.
(۳) تا بتوانند از منطق در فلسفه استفاده کنند.
(۲) تا بتوانند منطق را بهتر آموزش دهند.
(۴) تا با شناخت آن‌ها از اتفاق افتادن آن جلوگیری کنند.

۱۸- استفاده از قواعد منطقی بیشتر در چه حوزه‌هایی صورت می‌گیرد؟

- (۱) تحصیلات عالی منطق و فلسفه
(۳) شناخت و تحلیل آرای فلاسفه یونان قدیم و باستان
(۲) در بازار و کسب و کار روزمره
(۴) تمام وجوه زندگی

۱۹- تأکید منطق بر شیوه درست اندیشیدن است تا از این طریق به تشخیص خطاهای ذهن که است، توانا باشیم.

- (۱) یادگیری - محدود (۲) آموزش - نامحدود (۳) یادگیری - نامحدود (۴) آموزش - محدود

۲۰- کدام گزینه نادرست است؟

- (۱) ذهن انسان به صورت طبیعی می‌اندیشد.
(۳) ذهن انسان همواره در معرض خطا و لغزش می‌باشد.
(۲) از منطق در حوزه فلسفه استفاده می‌شود.
(۴) منطق‌دانان به ایجاد قواعد منطق می‌پردازند.

۲۱- دانش بشری براساس نسبت دادن اوصاف به دو حیطة کلی و تقسیم می‌شود و کاربرد علم منطق می‌باشد.

- (۱) تصور - تصدیق - کشف و ایجاد قواعد ذهن
(۳) تصور - تصدیق - تشخیص سریع‌تر و دقیق‌تر خطاهای ذهن
(۲) تعریف - استدلال - پدید آوردن قواعد ذهن
(۴) تعریف - استدلال - کشف اشتباهات ذهن

۲۲- کدام گزینه در رابطه با ذهن انسان به درستی بیان شده است؟

- (۱) ذهن انسان معمولاً دچار خطا و لغزش نمی‌شود.
(۳) خطاهای ذهن انسان محدود است.
(۲) ذهن انسان همواره تعاریف دقیق و کاملی ارائه می‌دهد.
(۴) ذهن انسان در استدلال‌های پیچیده دچار لغزش می‌شود.

۲۳- رابطه علم منطق با دیگر علوم مانند می‌باشد و یک تصور است.

- (۱) موتور ماشین و خود ماشین - سیمرغ
(۳) سیستم کنترلی ماشین - انسانیت
(۲) سیستم حرارتی ماشین - حیوان ناطق
(۴) چراغ که مسیر حرکت ماشین را روشن می‌کند - ستاره آبی

۲۴- کدام گزینه درباره علم منطق درست است؟

- (۱) منطق علمی کاربردی است که باید به صورت عملی تمرین شود.
(۳) منطق کاربرد عامیانه ندارد و به صورت عادی رعایت می‌شود.
(۲) منطق علمی کاربردی است که ذهن به صورت ارادی قواعد آن را رعایت می‌کند.
(۴) منطق صرفاً در موارد خاص کاربرد دارد و نیازمند تمرین و ممارست علمی است.

۲۵- کدام گزینه به بیان تفاوت تصدیق و تصور می‌پردازد؟

- (۱) تصور، شامل یک کلمه است و تصدیق از یک کلمه تشکیل شده است. (۲) تصدیق، برخلاف تصور، مصداق خارجی دارد.
(۳) در تصور، برخلاف تصدیق نسبت وجود دارد.
(۴) در تصدیق، حکم و قضاوت وجود دارد و تصور درک ذهنی ما است.

۲۶- هنگامی که می‌خواهیم به چستی یک تصور پی ببریم از استفاده می‌کنیم و کدام گزینه در مورد تصدیق نادرست است؟

- (۱) تعریف - در حکم و قضاوت وجود دارد.
(۲) استدلال - گاهی در تصدیقات اوصافی را از چیزی سلب می‌کنیم.
(۳) تعریف - در تصدیقات تنها اوصافی را به چیزی نسبت می‌دهیم.
(۴) استدلال - می‌توان در تصدیقات اوصافی را به چیزی نسبت بدهیم.

۲۷- کار اصلی منطق چیست؟

- (۱) شناخت ماهیت ذهن و اندیشه
(۲) دسته‌بندی و توضیح قواعد ذهن
(۳) ابزاری در خدمت سایر علوم و دانش‌ها
(۴) بررسی انواع خطاهای ذهن

۲۸- منطق با روش‌های جلوگیری و مواجهه با انواع مغالطات را بیان می‌دارد و آن چه سبب اشتباه ما در استدلال می‌شود می‌باشد.

- (۱) بیان قوانین حاکم بر ذهن - به کارگیری نادرست تصورات مجهول
(۲) ارتقاء سطح تفکر و آموزش - به کارگیری نادرست تصورات مجهول
(۳) ارتقاء سطح تفکر و آموزش - به کارگیری نادرست تصدیقات معلوم
(۴) بیان قوانین حاکم بر ذهن - به کارگیری نادرست تصدیقات معلوم

۲۹- به چه علت ما در سراسر زندگی خود به منطق نیازمندیم؟

- (۱) به منظور متقاعد کردن افراد در مباحثات
(۲) به منظور درست فکر کردن و درست تصمیم گرفتن
(۳) به منظور دسته‌بندی و توضیح قواعد ذهن
(۴) به منظور جلوگیری از خطا در تعلیم و تعلّم

۳۰- کدام گزینه نادرست است؟

- (۱) در تعریف مفاهیم، همواره تصورات مجهول برای ما روشن می‌شوند.
(۲) علم منطق، دانشی کاربردی است که آموختن آن باید به صورت علمی باشد.
(۳) معلوم ساختن یک قضیه مجهول به کمک قضایای دیگر، استدلال نامیده می‌شود.
(۴) امروزه با فراگیر شدن رسانه‌ها بیش از پیش نیازمند علم منطق هستیم.

۳۱- بر چه اساس علم منطق به دو بخش تعریف و استدلال تقسیم شده است؟

- (۱) استفاده از تصدیقات معلوم برای کشف تصدیق مجهول
(۲) وجود حکم و قضاوت در تصدیق و عدم اهمیت واقعیت داشتن یا نداشتن در تصور
(۳) جلوگیری از خطای اندیشه به عنوان یکی از وظایف علم منطق
(۴) استفاده از تصورات و تصدیقات معلوم برای کشف تصورات مجهول

۳۲- کدام عبارت نادرست است؟

- (۱) در تصدیقات اوصافی را به چیزی نسبت داده یا از آن سلب می‌کنیم.
(۲) مواردی مانند «سیمرغ پرنده‌ای افسانه‌ای» و «درخت بزرگ خانه مادر بزرگم» تصور هستند.
(۳) به کمک استدلال از تصورات معلوم به کشف تصورات مجهول دست می‌یابیم.
(۴) دانش بشری به دو حیطه کلی تصور و تصدیق تقسیم‌بندی شده است.

۳۳- با توجه به حیطه کاربرد علم منطق، چرا انسان بیش از پیش نیازمند علم منطق است؟

- (۱) وجود آگهی‌های تجاری
(۲) پیشرفت علم و دانش فلسفی
(۳) حجم اطلاعات صحیح و غلط
(۴) برای ارزیابی اندیشه‌های فلسفی

۳۴- چند مورد از مطالب زیر درست است؟

- علم منطق در برابر انواع مغالطات از قوانین حاکم بر ذهن کمک می‌گیرد. منطق در پی جلوگیری از خطاهای غیر عمدی ذهن است.
ذهن انسان به صورت طبیعی قواعد اندیشه را رعایت می‌کند. فلاسفه به بررسی انواع خطاهای ذهن و دسته‌بندی آن‌ها پرداخته‌اند.
(۱) چهار (۲) دو (۳) سه (۴) یک

۳۵- کدام یک از موارد زیر، به ترتیب، تصور و تصدیق می‌باشند؟

- (۱) حرف‌های غیرمنطقی - عاقبت گرگ‌زاده گرگ می‌شود
(۲) بلیط الکترونیکی - شاید این جمعه بیاید، شاید
(۳) عاقبت گرگ‌زاده گرگ می‌شود - محدوده طرح ترافیک
(۴) تصدیقات معلوم - درست را بخوان

۳۶- کدام گزینه صحیح نیست؟

- (۱) هرگاه بخواهیم از تعریف استفاده کنیم با مفاهیم معلوم و مجهول سروکار داریم.
(۲) منطق با آموزش شیوه درست اندیشیدن در پی جلوگیری از خطاهای اندیشه است.
(۳) هر تصور معلوم یا مجهولی منحصرأ یک تعریف محسوب می‌شود.
(۴) لازمه ورود به مبحث تعریف و استدلال آشنایی با الفاظ و قضایا است.

۳۷- کدام گزینه جزء حیطه کاربرد منطق نمی‌باشد؟

- (۱) مطرح کردن عقاید مدنظر
(۲) ارزشیابی و فهم اندیشه‌های فلسفی
(۳) آموزش شیوه‌های جلوگیری از خطای اندیشه
(۴) استدلال‌آوری و تعریف کردن

۳۸- کدام مورد یک «تصور» است؟

- (۱) منطق برای فهم فلسفه است.
(۲) کوه دنا یکی از ارتفاعات ایران است.
(۳) وظیفه منطق جلوگیری از خطای ذهن است.
(۴) ارتفاعات کوه سهند

۳۹- هر یک از موارد زیر، به ترتیب، جزو کدام بخش از علم منطق می‌باشند؟

- (الف) قابل اطمینان نبودن تمثیل، به دلیل نتایج نادرستی که به بار می‌آورد. (ج) جملات خبری جملاتی هستند که قابلیت صدق و کذب دارند.

(۱) تعریف - تعریف - استدلال - استدلال

(۳) استدلال - تعریف - تعریف - استدلال

۴۰- با توجه به منطق و خطاهای ذهن کدام گزینه نادرست است؟

(۱) خطاهای فکری همان مغالطه هستند.

(۳) تنها وظیفه منطق بیان روش‌های جلوگیری از خطاهای ذهنی پیچیده می‌باشد.

(۲) منطق، علمی است که در پی جلوگیری از سفسطه است.
(۴) منطق علمی کاربردی است که تبحر در آن نیازمند تمرین و ممارست می‌باشد.

۴۱- هر استدلال صحیحی از تشکیل می‌شود و مهم‌ترین حیطة کاربرد علم منطق در می‌باشد.

(۱) تصدیق‌های معلوم - استدلال‌آوری و تعریف کردن صحیح

(۳) تصدیق‌های معلوم - بهبود روش تعلیم و تعلم و ارزیابی اندیشه‌های فلسفی

۴۲- کدام گزینه بیانگر یک «تصدیق» است؟

(۱) اضلاع مساوی یک لوزی

(۲) هوای امروز بهاری شده

(۳) پنندهای شیرین پدربزرگم

(۴) وسیله‌ای برای کاهش آلودگی

۴۳- کدام گزینه درباره دانش منطق صحیح نیست؟

(۱) استفاده از آن، بنای فکری بشر را مستحکم می‌نماید.

(۲) دانشی ابزاری است که در خدمت سایر علوم و دانش‌هاست.

(۳) در علوم چون مهندسی سخت‌افزار، فقه و حقوق کاربرد وسیعی دارد.

(۴) روش کسب مهارت و تبحر در این دانش مطالعه مستمر و دقیق آن، می‌باشد.

۴۴- در کدام گزینه به ترتیب «تصور - تصدیق - تصور» آمده است؟

(۱) آیا تو برادر منی - طلوع خورشید زیبا - شیرین بیان

(۳) هما پرنده‌ای افسانه‌ای - دانا تواناست - منظور دیگری داشتیم.

(۲) گنبد آسمان - سبحان الله - رذایل اخلاقی

(۴) عقاید مسیحیت قرون وسطی - زبان عاقل در بند اوست - رحم کنی رحم می‌شوی

۴۵- کدام گزینه در مورد استدلال، صحیح می‌باشد؟

(۱) در خصوص ارتباط یک قضیه با قضیه‌ای دیگر سخن می‌گوید.

(۳) در آن به وسیله تصدیق‌های معلوم، تصدیق مجهول کشف می‌شود.

(۲) در آن با واقعیت داشتن یا عدم واقعیت یک مفهوم سروکار داریم.

(۴) در آن روش صحیح استدلال کردن و جلوگیری از اشتباه بیان می‌شود.

۴۶- کدام یک مربوط به علم منطق نمی‌باشد؟

(۱) آموزش روش جلوگیری از سفسطه

(۳) بیان قواعد حاکم بر ذهن

(۲) بررسی و طبقه‌بندی خطاهای ذهنی

(۴) آموزش شیوه تفکر و اندیشیدن

۴۷- منطق دانان از طریق راه‌های جلوگیری از خطای اندیشه را نشان داده‌اند.

(۱) آموزش علم منطق

(۲) بررسی و دسته‌بندی خطاهای ذهن

(۳) به کار بستن علم منطق در زندگی

(۴) نشان دادن مغالطه‌ها

۴۸- کدام یک از گزینه‌های زیر تصور است؟

(۱) مردی که طبقه بالا زندگی می‌کند.

(۳) جان را چه خوشی باشد بی صحبت جانانه؟!

(۲) مادر حسن بیمار بود.

(۴) هر که را صبر نیست حکمت نیست.

۴۹- هر تصدیق معلوم

(۱) قبلاً حتماً مجهول بوده است.

(۳) از چند تصور معلوم تشکیل شده است.

(۲) به وسیله استدلال معلوم شده است.

(۴) حتماً صحیح و درست است.

۵۰- صرفاً با مطالعه منطق نمی‌توان خطاهای اندیشه را تشخیص داد، زیرا

(۱) یادگیری منطق بدون تمرین و ممارست ممکن نمی‌شود.

(۳) منطق علمی کاربردی است و باید آن را به کار بست.

(۲) برخی استدلال‌های پیچیده موجب لغزش ذهن می‌شوند.

(۴) ذهن انسان به‌طور طبیعی دچار خطا و اشتباه می‌شود.

۵۱- نتیجه هر استدلالی یک و مقدمات آن هست.

(۱) تصدیق معلوم - تصور معلوم

(۲) تصدیق معلوم - تصدیق معلوم

(۳) تصدیق مجهول - تصدیق معلوم

(۴) تصدیق مجهول - تصور معلوم

۵۲- کدام گزینه تصدیق است؟

(۱) چون آب به جویبار و چون باد به دشت

(۳) زان پیش که کوزه‌ها کنند از گل ما

(۲) قانع به استخوان چو کرکس بودن

(۴) گفتم نکنی ز رفتگان اخباری

۵۳- کدام گزینه بیانگر یک تصور است؟

- (۱) هر کسی سوی مقام خود رود.
(۲) هر آنکس که دندان دهد نان دهد.
(۳) هر شاخه بنفشه کز زمین می‌روید.
(۴) هر که بامش بیش برفش بیش تر.

۵۴- دربارهٔ منطق و مغالطه نمی‌توان گفت:

- (۱) ممکن است کسی که در یک استدلال پیچیده دچار مغالطه نمی‌شود، اصلاً منطق بلد نباشد.
(۲) وقتی کسی سفسطه می‌کند؛ یعنی یا منطق بلد نیست یا بلد است و از آن استفاده نمی‌کند.
(۳) در زندگی روزمره مغالطه‌های زیادی اتفاق می‌افتد که لزوماً عمدی نیستند.
(۴) ما در منطق با قواعدی آشنا می‌شویم که ذهن به طور طبیعی این قواعد را رعایت می‌کند.

۵۵- در تعریف و استدلال به ترتیب از کدام یک از موارد زیر استفاده می‌شود و کدام یک از تعاریف زیر تعریفی جامع و مانع از اسب است؟

- (۱) احکام و قضایای معلوم، اندوخته‌های تصویری - جسم نامی شیبه کشنده
(۲) اندوخته‌های تصویری، احکام و قضایای معلوم - جسم نامی شیبه کشنده
(۳) احکام و قضایای معلوم، اندوخته‌های تصویری - جسم نامی تیزرو
(۴) اندوخته‌های تصویری، احکام و قضایای معلوم - جسم نامی تیزرو

۵۶- کدام گزینه در مورد مغالطه درست است؟

- (۱) معمولاً اغلب آگهی‌ها نوعی مغالطه هستند.
(۲) همان خطاهای ذهنی هستند که بی‌شمارند.
(۳) قواعد جلوگیری از آن‌ها در منطق طراحی شده است.
(۴) در فلسفه بیش از زندگی روزمره اتفاق می‌افتد.

۵۷- تفکر به معنای منطقی آن یعنی

- (۱) حرکت ذهن از معلومات به مجهولات
(۲) دقت در اندوخته‌های ذهنی
(۳) اشتغال ذهن به دانسته‌ها
(۴) حرکت ذهن از معلوم فعلی به معلوم پیشین

۵۸- کدام گزینه با «تعریف» معلوم می‌شود؟

- (۱) در رفتن جان از بدن گویند هر نوعی سخن
(۲) تو را من زهر شیرین خوانم ای عشق
(۳) آن یار کز و گشت سر دار بلند
(۴) سر آن ندارد امشب که برآید آفتابی

۵۹- در تاریخ فلسفه، گروهی از فلاسفه معتقدند که همهٔ شناخت‌های انسان پس از ادراک جهان پیرامون به وجود می‌آید و ذهن انسان در هنگام تولد خالی از

شناخت است و مانند لوح سفید به مرور با تجربهٔ جهان پر می‌شود، اگر نظر این فلاسفه را بپذیریم،

- (۱) تفکر به معنای منطقی آن غیرممکن خواهد بود.
(۲) تفکر به معنای منطقی آن بعد از تجربهٔ جهان پیرامون ممکن است.
(۳) پیش از تجربهٔ جهان پیرامون می‌توان دربارهٔ جهان اندیشید.
(۴) هم پیش از تجربه و هم پس از تجربه می‌توان از تفکر برای معلوم کردن مجهولات استفاده کرد.

۶۰- کدام گزینه تمثیل مناسب‌تری دربارهٔ علم منطق و قواعد ذهن است؟

- (۱) قواعد ذهن مانند قوانین راهنمایی و رانندگی‌اند و علم منطق مانند پلیس باعث جلوگیری از تخطی از آن‌ها است.
(۲) قواعد ذهن مانند آجرها و مواد لازم برای ساخت یک بنا و علم منطق مانند شاقول بنایی است.
(۳) علم منطق مانند مربی ورزش باعث تسریع در روند قهرمانی است و قواعد ذهن مانند ورزشکار قهرمان است.
(۴) علم منطق مانند دانش پزشکی است و قواعد ذهن مانند قواعد حاکم بر قلب غیر اکتسابی‌اند.

۶۱- لازمهٔ ورود به مبحث تعریف و استدلال به ترتیب آشنایی با و است.

- (۱) تصور - الفاظ (۲) الفاظ - قضایا (۳) قضایا - مفاهیم (۴) تصدیق - قضایا

۶۲- کدام گزینه شامل یک تعریف است؟

- (۱) منظومهٔ شمسی به دور خورشید می‌گردد.
(۲) همهٔ پنندهای پدربزرگت را به خاطر بسپار.
(۳) اگر آفتاب برآید تاریکی نماند.
(۴) استدلال نوعی تفکر و پاسخ به چرایی است.

۶۳- کدام گزینه، در بیان حیطة کاربرد «منطق»، مناسب‌تر است؟

- (۱) نیازمندی در سراسر زندگی برای درست فکر کردن و درست تصمیم گرفتن
(۲) نیازمندی در محیط تحصیلی برای درست تعریف کردن و درست استدلال کردن
(۳) هم‌چون ابزاری در خدمت سایر علوم و دانش‌ها بودن
(۴) کاربردی بودن منطق به معنای ایجاد تبحر با تمرین و ممارست

۶۴- در کدام یک از گزینه‌های زیر تعریف سفسطه به درستی بیان شده است؟

- (۱) مغالطه‌ای است که به صورت غیرعمد است.
(۲) مغالطه‌ای است که به صورت عمدی است.
(۳) خطای اندیشه‌ای که به صورت عمد یا غیرعمد است.
(۴) ایرادی است که به استدلال و تعاریف غامض وارد است.

۶۵- کدام یک از گزینه‌های زیر در ارتباط با علم منطق و منطق‌دانان نادرست است؟

- (۱) صرف کسب آگاهی از قواعد علم منطق و شناخت مغالطه‌ها سبب دوری از مغالطه‌ها می‌شود.
- (۲) با دانستن علم منطق و قواعد آن، نمی‌توان از همه خطاها جلوگیری کرد.
- (۳) امکان دسته‌بندی بعضی از مغالطه‌ها برای منطق‌دانان وجود دارد.
- (۴) اولین گام برای جلوگیری از مغالطه‌ها، شناخت مغالطه‌ها و دسته‌بندی انواع آن است.

۶۶- در کدام گزینه هر دو مورد مربوط به یک حیطة از دانش بشری نیستند؟

- (۱) اگر تلاش کنی موفق می‌شوی - توانا هستم
- (۲) جامعه پیشرفته - بهترین معلم مدرسه
- (۳) مستطیلی که لوزی نباشد - اژدهای دو سر
- (۴) یاران را چه شد - می‌روم

۶۷- کدام گزینه بیانگر ویژگی تصدیق است؟

- (۱) جمله‌ای خبری که همواره منطبق بر واقعیت است.
- (۲) در آن وصفی به چیزی نسبت داده می‌شود.
- (۳) یک مفهوم را تعریف می‌کند.
- (۴) همواره دارای حکم و قضاوتی صادق است.

۶۸- کدام گزینه بیانگر تعریف نمی‌باشد؟

- (۱) علمی که در پی جلوگیری از خطای اندیشه است منطق نام دارد.
- (۲) اقتصاد تخصیص منابع محدود به نیازهای نامحدود است.
- (۳) چراغ راهنمایی، چراغی است که هدایت‌گر عابران پیاده و حاملان وسایل نقلیه در معابر است.
- (۴) از آن جایی که منطق از ذهن انسان سرچشمه می‌گیرد باید گفت منطق‌دانان کاشفان علم منطقدنه مبدع آن.

۶۹- کدام گزینه در ارتباط با «بهترین و درسخوان‌ترین دانش‌آموز مدرسه ماست» درست است؟

- (۱) یک تصدیق است مبتنی بر چهار تصور
- (۲) دو تصدیق است و هر تصدیق متشکل از دو تصور
- (۳) یک جمله است که در آن حکم و قضاوت وجود دارد.
- (۴) جمله‌ای است که در آن حکمی وجود ندارد.

۷۰- برای پاسخ به چیستی مفاهیم

- (۱) از تصدیقات بهره می‌گیریم.
- (۲) معنای مفهوم را بیان می‌کنیم.
- (۳) از همه دانش‌های خود بهره می‌گیریم.
- (۴) به کمک تصورات به آن پاسخ می‌دهیم.

۷۱- از مقایسه کردن علم منطق با رانندگی این موضوع را برداشت می‌کنیم که

- (۱) ذهن انسان به صورت طبیعی، از قواعد علم منطق بهره می‌گیرد.
- (۲) دانش منطق دارای جنبه کاربردی در کنار جنبه نظری است.
- (۳) دانش منطق همچون ابزاری است که در خدمت سایر علوم قرار می‌گیرد.
- (۴) منطق تنها چهارچوب‌های ذهنی انسان را سامان می‌دهد و محتوای ذهن را از سایر دانش‌ها می‌گیرد.

۷۲- کدام یک از گزینه‌های زیر بیانگر تصدیق است؟

- (۱) بخور تا توانی به بازوی خویش
- (۲) درد او دریا ز بازیچه ایام
- (۳) ای کاش آدم‌ها بدانند
- (۴) تو از دیرباز فعال هستی

۷۳- درباره «شخصی که از شاقول بتایی شناختی ندارد» می‌توان گفت؟

- (۱) دارای یک تصدیق مجهول است که باید با کمک استدلال به تصدیق معلوم دست یافت.
- (۲) دارای یک تصور مجهول است که با کمک تعریف باید به تصور مجهول دست یافت.
- (۳) دارای استدلال مجهولی است که باید به وسیله تصورات مجهول به تصدیق معلوم آن دست یافت.
- (۴) دارای یک تعریف روشن است که به وسیله تصورات معلوم به دست آمده است.

۷۴- کدام مورد در ارتباط با طبیعی بودن فرایند تفکر در انسان صحیح است؟

- (۱) انسان در بررسی افکار روزانه خود از قواعد منطقی استفاده می‌کند.
- (۲) ذهن انسان به صورت ارادی مقابل مغالطه‌ها می‌ایستد.
- (۳) انسان بدون مطالعه قواعد علم منطق از آن‌ها استفاده می‌کند.
- (۴) ذهن انسان به‌طور طبیعی منطقی رفتار می‌کند و بدون دانستن نام این قواعد آن‌ها را در زندگی خود به کار می‌برد.

۷۵- کدام گزینه در ارتباط با تصدیق درست است؟

- (۱) دارای حکم و قضاوت است.
- (۲) در پاسخ به چیستی‌ها می‌آید.
- (۳) جمله‌ای است که همواره مطابق با واقعیت بیرونی است.
- (۴) صرفاً در پی حمل صفتی بر موضوعی خاص است.

۷۶- هنگامی که می‌خواهیم ذهن شنونده را با پیام‌رسان‌های گوشی همراه، آشنا کنیم چه می‌کنیم؟

- (۱) برای او استدلال می‌کنیم.
- (۲) به کمک تصدیقات معلوم، زوایای مجهول آن را روشن می‌کنیم.
- (۳) به او نشان می‌دهیم.
- (۴) با عمل تعریف کردن ذهن او را آگاه می‌کنیم.

۷۷- بهترین راه برای جلوگیری از خطای اندیشه و نشان دادن آن‌ها چیست؟

- (۱) شناخت یافتن نسبت به این که ذهن آدم چگونه کارکردی دارد.
- (۲) تأکید منطق‌دانان بر درست اندیشیدن مبتنی بر آموزش آنان
- (۳) تلاش در بسط و گسترش دو حیطة کاربردی تعریف و استدلال
- (۴) بررسی انواع خطاهایی که اندیشه آدمی به آن دچار می‌شود و دسته‌بندی آن‌ها.

۷۸- در پاسخ به سؤال «آیا انسان مبدع علم منطق است؟» کدام گزینه به درستی بیان شده است؟

- (۱) خیر، انسان کاشف علم منطق است زیرا ارسطو برای اولین بار این قوانین را کشف و بعضی از آن‌ها را خلق کرد.
- (۲) خیر، انسان کاشف علم منطق است زیرا ذهن انسان به‌طور طبیعی بر اساس قواعد منطقی می‌اندیشد.
- (۳) بله، زیرا انسان با دسته‌بندی قواعد علم منطق آن را به‌وجود آورد.
- (۴) بله، زیرا ارسطو این قواعد را شناسایی کرده و آن را به صورت یک علم مدون درآورد.

۷۹- اگر از یک منطق‌دان بخواهیم علت نیاز انسان به آموختن علم منطق را توضیح دهد پاسخ احتمالی او چه خواهد بود؟

- (۱) از آن جا که ذهن انسان هیچ‌گاه مصون از اشتباه نیست و در هنگام استدلال‌های پیچیده بیشتر دچار خطا می‌شود باید منطق را بیاموزیم تا این اشتباهات را با دقت و سرعت بالاتری کشف کنیم.
- (۲) خطاهای ذهنی مانند بیماری‌هایی ذهنی هستند و انسان برای پیش‌گیری یا درمان این بیماری‌ها به منطق‌دانان که مانند یک پزشک عمل می‌کنند نیاز دارد.
- (۳) فرایند تفکر در ذهن آدمی فرایندی طبیعی است اما عدم آشنایی انسان با قواعد و قوانین منطقی می‌تواند منجر به اشکال در این فرایند منطقی شود.
- (۴) انسان همواره در تصمیم‌گیری‌های پیچیده زندگی خود در معرض لغزش است و اگر از دانش منطق استفاده نکند نمی‌تواند از لغزش‌ها اجتناب کند.

۸۰- چه تعداد از عبارات زیر صحیح است؟

- الف) تعریف دقیق اصطلاحات خاص همواره موجب خطای در اندیشه می‌شود.
- ب) با کمک منطق قواعدی را که ذهن براساس آن‌ها عمل می‌کند تأسیس و تبیین می‌کنیم.
- ج) تمرین و ممارست در شناخت عوامل خطای ذهن منجر به تبخّر در علم منطق خواهد شد.
- د) منطق‌دانان حتی خطاهایی از ذهن را که غیرعمدی رخ می‌دهند، مورد بررسی دقیق قرار داده‌اند.
(۱) یک	(۲) دو	(۳) سه	(۴) چهار

۸۱- کدام گزینه پیرامون مغالطات، صحیح است؟

- (۱) نه قادر به تعیین انواع آن هستیم نه تعداد آن.
- (۲) رخ دادن آن‌ها برای عموم مردم طبیعی است.
- (۳) با دقت و تبخّر در منطق می‌توان از آن‌ها رهایی یافت.
- (۴) مبحثی صرفاً متعلق به دانش منطق است.

۸۲- به ترتیب بخش‌های اصلی منطق و حیطة‌های کلی دانش بشری کدام‌اند؟

- (۱) تصور و تصدیق - تعریف و استدلال
- (۲) تصور و تعریف - تصدیق و استدلال
- (۳) تعریف و استدلال - تصور و تصدیق
- (۴) تصدیق و استدلال - تصور و تعریف

۸۳- کدام گزینه از دلایلی که ما به خاطر آن در سراسر زندگی خود به منطق نیازمندیم نمی‌تواند باشد؟

- (۱) استفاده از انواع استدلال و تعریف در سخنان روزانه
- (۲) سرازیری حجم انبوهی از اطلاعات توسط رسانه‌های فراگیر
- (۳) ارزیابی و فهم اندیشه‌های فلسفی رایج در هر زمان
- (۴) گرفتن تصمیم‌های درست در نتیجه تفکر صحیح

۸۴- کدام گزینه یک تصدیق نیست؟

- (۱) گفتم ای سلطان خوبان رحم کن بر این غریب
- (۲) گر من آلوده دامنم چه عجب
- (۳) بی‌خیالش میاد منظر چشم
- (۴) نهان کی ماند آن رازی کزو سازند محفل‌ها

۸۵- کدام گزینه درباره دانش منطق صحیح است؟

- (۱) علمی است که امروزه نیاز انسان به آن از گذشته بیشتر است؛ لذا باید در آموختن و به کار بستن آن تلاش کرد.
- (۲) دانشی است که از جهت ایجاد بنای فکری مستحکم و مواد لازم تفکر به شاقول بنایی تشبیه شده است.
- (۳) علمی است که برای جلوگیری از دچار شدن به مغالطات و خطاهای ذهنی که بی‌شمارند باید آن را فرا بگیریم.
- (۴) دانشی است که با کشف و استخراج اصول تفکر انسان، موجب شکل‌گیری اندیشه می‌شود.

۸۶- تقسیم علم منطق به دو بخش اصلی تعریف و استدلال، معلول چیست؟

- (۱) معلوم کردن تصورات و تصدیق‌های مجهول از طریق تعریف و استدلال
- (۲) تقسیم شدن دانش بشری به دو بخش تعریف و استدلال
- (۳) منطق، علم آموزش روش صحیح اندیشیدن است.
- (۴) رسالت علم منطق جلوگیری از مغالطات است.

۸۷- منطق دانان کدام یک از اقدامات زیر را با موفقیت انجام داده اند؟

- (۱) تشخیص سریع تر و دقیق تر عوامل لغزش و خطای ذهن با استفاده از قواعد علم منطق
- (۲) نشان دادن طرق پیشگیری از انواع مغالطات به وسیله بررسی و دسته بندی انواع خطاهای ذهن
- (۳) شناخت، مبارزه و بیان راههای پیشگیری و درمان بیماری های ذهن
- (۴) مشخص کردن قوانینی که در صورت انجام آنها، انسان به هیچ گونه خطای در استنتاج دچار نمی شود.

۸۸- همه گزینیه های زیر در رابطه با حیطه کارکرد منطق نادرست است به جز گزینه

- (۱) کارکرد منطق به طور خاص مربوط به فلسفه می شود ولی به طور کلی در محیط های علمی هم مورد استفاده قرار می گیرد.
- (۲) هر جایی که بخواهیم شیوه تفکر و اندیشه خود را اصلاح کنیم به حیطه کارکرد منطق ورود خواهیم کرد.
- (۳) از آن جایی که اغلب فنون اقناعی موجود در تبلیغات و آگهی ها مغالطه اند پس ناچار به ورود به این حوزه خواهیم شد.
- (۴) امروزه به دلیل افزایش کاربرد رسانه های فراگیر و حجم انبوه اطلاعات، افزایش یافته است.

۸۹- کدام گزینه نادرست است؟

- (۱) استفاده از منطق و قواعد آن توسط مردم ربطی به آگاهی آنها ندارد و تکوینی است.
- (۲) قدرت بر تشخیص مغالطات بی شمار، معلول یادگیری روش صحیح اندیشه است.
- (۳) اگر بخواهیم علل خطاهای ذهن را سریع تر و دقیق تر بشناسیم، ناگزیریم که منطق را بیاموزیم.
- (۴) علم منطق از آن جهت که شیوه درست اندیشیدن را نشان می دهد به علم پزشکی تشبیه شده است.

۹۰- کدام گزینه درباره علم منطق و کارکردهای آن صحیح است؟

- (۱) اگر علم منطق نباشد، اندیشیدن اساساً ناممکن خواهد شد.
- (۲) با یادگیری نحوه صحیح تفکر می توانیم مغالطات را بهتر و سریع تر شناسایی کنیم.
- (۳) پیشگیری از وقوع مغالطات، معلول دسته بندی و برشمردن آنها توسط منطق است.
- (۴) منطق دانان با ایجاد قوانین حاکم بر ذهن در جلوگیری از بروز مغالطات کمک می کنند.

۹۱- فقط از طریق علم منطق می توانیم

- (۱) مبنای علمی مورد نیاز علوم دیگر را به دست آوریم.
- (۲) با سرعت و دقت بیشتری متوجه خطاهای ذهن خود شویم.
- (۳) از قوانین طبیعی حاکم بر ذهن انسان استفاده کنیم.
- (۴) مغالطات افراد را بفهمیم و گفتاری عاری از مغالطه داشته باشیم.

۹۲- پیرامون علم منطق کدام گزینه صحیح نیست؟

- (۱) خطاهای اندیشه هم می توانند کاملاً ارادی و هم می توانند از روی سهو پدیدار شوند.
- (۲) شخصی که در پاسخ به سؤال منطق چیست؟ می گوید: علمی که در پی جلوگیری از خطای اندیشه است، در واقع هدف آن را بیان کرده است.
- (۳) تلاش منطق دانان برای مشخص کردن قواعد لازم در جلوگیری از خطای اندیشه، با شکست مواجه شده است.
- (۴) مغالطات همان خطاهای فکری هستند و خطاهای فکری همان مغالطات، که نام دیگر آن سفسطه است.

۹۳- شیوه کارکرد علم منطق برای تشخیص سریع تر و دقیق تر خطاهای ذهنی چیست؟

- (۱) ابداع و دسته بندی قواعد ذهن
- (۲) تأکید صرف بر دسته بندی قواعد ذهن
- (۳) کشف انواع مغالطات
- (۴) دسته بندی و توضیح قواعد ذهن

۹۴- علت شباهت دانش منطق به دانش پزشکی این است که:

- (۱) در مقابل مشکلات به ما هشدار می دهد.
- (۲) علمی کاربردی است که تبحر در آن نیاز به تمرین و ممارست دارد.
- (۳) ابزاری در خدمت سایر علوم است.
- (۴) روش های پیشگیری از خطاهای ذهن را بیان می کند.

۹۵- منطق در چه زمینه ای، کاربرد ندارد؟

- (۱) بحث و گفتگوی عادی با دوستانمان
- (۲) مطالعه و بررسی کتب فلاسفه
- (۳) ایجاد و پیدایش علوم
- (۴) مشاهده و بررسی تبلیغات تجاری

۹۶- به ترتیب در تصور و تصدیق با چه چیزی سروکار داریم؟

- (۱) معنا - حکم
- (۲) وجود - لفظ
- (۳) معنا - لفظ
- (۴) وجود - حکم

۹۷- کدام گزینه، حاوی یک «تعریف» نیست؟

- (۱) نظریه، مجموعه ای از قوانین علمی منسجم محسوب می شود.
- (۲) توصیف، بیان دقیق و روشن مفهوم مورد نظر و ویژگی های آن است.
- (۳) در تبیین، به بیان چرایی یک پدیده پرداخته می شود.
- (۴) روش های علمی، عینی و قابل تکرار هستند پس قابلیت تسری به سایرین را دارند.

۹۸- کدام گزینه نادرست است؟

- (۱) منطق به وسیله بررسی اشتباهات ذهن، باعث پیشرفت دانش‌ها می‌شود.
- (۲) یادگیری علم منطق باعث از بین رفتن اشتباهات فکر و ذهن انسان نمی‌شود.
- (۳) منطق در ذات انسان‌ها وجود دارد و منطق‌دانان این قواعد را نمی‌سازند.
- (۴) بررسی مغالطه‌ها در منطق، مانند وظیفه علم پزشکی در شناخت بیماری‌ها است.

۹۹- در کدام گزینه به کاربرد منطق، اشاره درستی نشده است؟

- (۱) جلوگیری از اشتباهات فرآیند یاددهی و یادگیری
- (۲) جلوگیری از اشتباهات تفکر و تعقل
- (۳) جلوگیری از اشتباهات مربوط به مواد و محتوای دانش‌ها
- (۴) بررسی و ارزیابی تفکرات فلسفی

۱۰۰- در کدام گزینه، یک تصدیق وجود دارد؟

- (۱) مدام تو را یاد می‌کنم هر شب و روز
- (۲) به روز نبرد آن یل ارجمند
- (۳) علی دایی، آقای گل فوتبال جهان افتخار فوتبال ایران
- (۴) بهرام که گور می‌گرفتی همه عمر

۱۰۱- مقصود اصلی ارسطو از این‌که «انسان حیوان ناطق است» چیست؟

- (۱) انسان با استفاده از قوه نطق و زبان خود، استدلال می‌کند.
- (۲) انسان در هنگام استدلال به نحوی با خود نطق می‌کند.
- (۳) بدون سخن گفتن، شناخت جهان پیرامون برای انسان ممکن نیست.
- (۴) تعقل و تفکر آدمی در سخن گفتن او نمود پیدا می‌کند.

۱۰۲- کدام یک از گزینه‌های زیر از فواید سلبی دانش منطق نیست؟

- (۱) تبیین قوانین طبیعی اندیشیدن
- (۲) تبیین قواعد و شرایط تعریف صحیح
- (۳) تبیین قواعد و شرایط صحیح استدلال
- (۴) تبیین راه‌های پیشگیری از خطای اندیشه

۱۰۳- کدام گزینه صحیح است؟

- (۱) کاربرد منطق برای دانش‌های مختلف مانند کاربرد آجر برای بناست.
- (۲) «خوشحالم» یک تصور نیست و تصدیق به شمار می‌آید.
- (۳) کسی که از ماهیت «استارتاپ» اطلاعی ندارد از استدلال بهره می‌برد.
- (۴) فقط در صورتی که مغالطه، عمدی نباشد سفسطه محسوب می‌شود.

۱۰۴- در کدام گزینه به وظیفه منطق‌دانان اشاره نشده است؟

- (۱) مشخص کردن راه‌های پیشگیری از اشتباهات ذهن
- (۲) تقسیم‌بندی و تشریح قواعد اندیشه
- (۳) رفع همه اشتباهات فکر و ذهن
- (۴) بررسی و تقسیم‌بندی انواع اشتباهات ذهن

۱۰۵- کدام عبارت می‌تواند به عنوان مقدمه یک استدلال به کار گرفته شود؟

- (۱) منحنی بودن دایره
- (۲) دایره منحنی است
- (۳) اختلاف شیر با شیر
- (۴) اسطوره بودن رستم

۱۰۶- از کدام یک از موارد زیر می‌توان به عنوان مقدمات یک استدلال بهره برد؟

- (۱) منطق، علم ارزیابی اندیشه‌هاست.
- (۲) نیاز به شناخت حیطه‌های مختلف تفکر و دانش
- (۳) دو نوع حمل که نیازمندی آن‌ها به دلیل باید بررسی شود.
- (۴) کاش مفهوم وجود، عین مفهوم ماهیت بود.

۱۰۷- کدام گزینه صحیح است؟

- (۱) در تعریف انسان به «موجود متفکر» از تصدیق بهره برده‌ایم.
- (۲) تفکر انسان، واسطه دستیابی به مجهولات جدید از طریق معلومات است.
- (۳) مهم‌ترین هدف منطق، درست استدلال کردن و هدف اول آن درست تعریف کردن است.
- (۴) دسته‌بندی علم به تصور و تصدیق براساس دو حیطه علم منطق صورت گرفته است.

۱۰۸- شیوه عملکرد منطق در حیطه استدلال برای جلوگیری از خطای ذهن چگونه است؟

- (۱) استدلال‌های بنیادی هر علم را برای نتیجه‌گیری‌های بعدی فراهم می‌کند.
- (۲) به تعریف ماهیت استدلال می‌پردازد و ذهن را با آن آشنا می‌کند.
- (۳) صحت علمی تصدیق‌ها را بررسی می‌کند و از این طریق به درستی استدلال می‌رسد.
- (۴) شیوه قرارگیری تصدیق‌های معلوم برای رسیدن به تصدیق‌های مجهول را به طرز صحیح بیان می‌کند.

۱۰۹- چرا علی‌رغم این‌که ذهن منطقی می‌اندیشد، باز هم به علم منطق نیاز است؟

- (۱) پیگیری مباحث فلسفی
- (۲) دانستن نام قواعد ذهن
- (۳) افزایش دقت در جلوگیری از خطاهای ذهنی
- (۴) امکان همیشگی ایجاد خطاهای ذهنی

۱/۱ بررسی سایر گزینه‌ها از استدلال‌آوری و تعریف کردن نه تنها در امور تحصیلی بلکه در «بخشی» از سخنان روزانه‌مان بهره می‌گیریم. (ردگزینه ۴)؛ ضمن آن‌که به کارگیری علم منطق برای فهم فلسفه لازم و ضروری است ولی کافی نیست (ردگزینه ۱) و منطق ما را از سایر علوم، بی‌نیاز نمی‌کند (ردگزینه ۲)

۳/۱۱ باهوش بودن مائده ——— تصور
تصدیق یک جمله خبری است که در آن اوصافی را به چیزی نسبت می‌دهیم یا از آن سلب می‌کنیم نه اینکه خواهش و تمنا کنیم! / شراب حرام است ——— تصدیق؛ چون دارای نسبت (فعل) می‌باشد. باقی موارد درست ذکر شده‌اند.

بررسی گزینه‌ها (۱) ترشی شام شب: تصور — با هوش بودن مائده: تصور (۲) نوشتن نمایشنامه: تصور — لطفاً پنجره را ببندید (جمله‌آشنائی)

(۳) بلیت الکترونیکی: تصور — ارسطو مبدع علم منطق می‌باشد: تصدیق (۴) شراب حرام است: تصدیق — دانش بشری به دو حیطه کلی تقسیم می‌شود: تصدیق

۴/۱۲ بررسی سایر گزینه‌ها منطق علمی کاربردی است و باید به صورت عملی فرا گرفته شود و تنها خواندن دستورات عمل‌های نظری آن موجب کسب مهارت نمی‌شود. (ردگزینه ۱) / منطق از ابتدا همواره یکی از ابزارهای مهم ویژه فلسفه بوده است. (ردگزینه ۲) ذهن انسان (همواره) در معرض لغزش قرار دارد و معمولاً در استدلال‌های پیچیده و تعریف دقیق اصطلاحات خاص دچار اشتباه می‌شود و منطق موجب تشخیص این لغزش‌ها و جلوگیری از خطای ذهن می‌شود. (ردگزینه ۳)

۳/۱۳ بررسی سایر گزینه‌ها (۱) به دلیل نداشتن نسبت (فعل) نمی‌تواند تصدیق باشد — همچنین تصدیق یک جمله خبری است نه امری!
(۲) تصور — تصدیق یک عبارت امری یا خواهشی و امیدی نیست بلکه در آن حکم و قضاوت وجود دارد.

(۴) تصدیق — تصور
۳/۱۴ ما با تصدیق‌های معلوم و از طریق استدلال به شناخت تصدیقات

مجهول می‌رسیم بنابراین هر استدلالی از تصدیق‌های معلوم تشکیل می‌شود و اصلی‌ترین حیطه کاربرد علم منطق، استدلال‌آوری و تعریف کردن صحیح می‌باشد.
۴/۱۵ بررسی سایر گزینه‌ها (۱) با استدلال‌آوری و تعریف کردن نه تنها در محیط تحصیلی بلکه در تمام عرصه زندگی سروکار داریم و بخشی از سخنان روزمره ما را این موارد تشکیل می‌دهند.

(۲) عبارت اول (سیمرغ) تصور است و عبارت دوم (درختان در روز، اکسیژن تولید می‌کنند) تصدیق است.

(۳) اغلب آگهی‌های تجاری نوعی استدلال هستند که می‌خواهند مخاطب را به این نتیجه برسانند که کالای مدنظر آن آگهی را بخرد.

۴/۱۶ آموختن علم منطق عملی است و باید به صورت عملی فرا گرفته شود و صرفاً یادگیری دستورالعمل‌های نظری آن تأثیرگذار نمی‌باشد.

۴/۱۷ منطق دانان کوشیده‌اند با بررسی انواع خطاهای ذهن و دسته‌بندی آن‌ها، راه‌های جلوگیری از آن‌ها را نشان دهند. بنابراین، منطق دانان باید مغالطات را بشناسند تا بتوانند از رخ دادن آن‌ها جلوگیری کنند.

۴/۱۸ تمام مردم در زندگی روزمره خود از قواعد منطقی استفاده می‌کنند.

۲/۱۹ تأکید منطق بر آموزش شیوه درست اندیشیدن است تا از این طریق قادر به تشخیص خطاهای ذهن که بی‌شمار (نامحدود) است باشیم.

۱/۱ موضوع دانش منطق، براساس نوع آگاهی‌های ذهن یعنی تصور و تصدیق به دو حیطه تعریف و استدلال تقسیم می‌شود.

بررسی سایر گزینه‌ها (۲) توسعه دانش انسان توسط منطق صورت نمی‌گیرد، بلکه این امر توسط سایر علوم محقق می‌شود.

(۳) با اینکه منطق مانند سیستم‌های کنترلی خودرو است، ولی باعث حرکت آن نمی‌شود، بلکه فقط هشدار می‌دهد.

(۴) در تصورات، به وجود داشتن یا واقعیت داشتن مفهوم، کاری نداریم بلکه فقط با معنا داشتن آن تصور و مفهوم سروکار داریم.

۲/۲ بررسی گزینه‌ها (۱) در تعریف به کمک تصورات معلوم به کشف تصور مجهول می‌رسیم، نه بالعکس.

(۲) با توجه به این‌که منطق در همه علوم و فعالیت‌های ذهنی بشر، چارچوب‌های مبانی فکری انسان را می‌سازد، بنابراین استفاده از آن، گریزناپذیر است.

(۳) دانش منطق، ابزاری در خدمت سایر علوم و دانش‌هاست، نه بالعکس.

(۴) در تصور یک مفهوم، به واقعیت داشتن یا نداشتن آن مفهوم، کاری نداریم بلکه فقط مفهوم باید دارای معنا باشد.

۱/۳ در هنگام «تصور یک مفهوم» کاری نداریم آن مفهوم واقعیت دارد یا ندارد. در این حالت به همان تصور می‌اندیشیم و درباره واقعیت داشتن یا نداشتن آن یا ارتباط آن با سایر موجودات سخنی و جمله‌ای نمی‌گوییم؛ اما وقتی با «واقعیت مفهوم» سروکار پیدا می‌کنیم پای یک تصدیق در میان است. در تصدیقات حکم و قضاوت وجود دارد.

۴/۴ اقرار به واقعیت یا عدم واقعیت یک مفهوم با استفاده از تصدیق است. تعریف چیزی است که چپستی یک مفهوم یا یک تصور را مشخص می‌کند.

۱/۵ ماچه بخواهیم و چه نخواهیم، موجودی متفکر هستیم (غیر ارادی بودن تفکر) ذهن با اندیشه کردن زنده است. منطق ما را در جلوگیری از خطای اندیشه یاری می‌کند.

۴/۶ منطق دانان با بررسی انواع خطاهای ذهن و دسته‌بندی آن‌ها راه‌های جلوگیری از آن را بیان می‌کنند.

منطق علم است نه مجموعه! و در پی جلوگیری از خطاهای اندیشه می‌باشد. منطق بر آموزش شیوه درست اندیشیدن تأکید می‌کند و نمی‌تواند مانع بروز «تمام» خطاها شود.

۱/۷ منطق در وجود آدمی، طبیعی است و انسان بدون دانستن نام این قواعد آن‌ها را در زندگی به کار می‌برد. منطق علمی کاربردی است که تبحر در آن به تمرین و ممارست نیاز دارد و صرف دانستن قواعد آن کافی نیست. منطق همچون سیستم کنترلی است و باعث پدید آمدن بنای فکری مستحکمی می‌شود و به عنوان ابزاری در خدمت سایر علوم و دانش‌هاست نه ماده و محتوا.

۱/۸ منطق نه تنها ما را در تعلیم و تعلم یاری می‌کند تا دچار برخی خطاها نشویم (نه همه خطاها!) بلکه در داد و ستد، فهم مغالطات آگهی‌های تجاری، محیط تحصیلی و تحلیل نشریات مختلف نیز به ما کمک می‌رساند.

۲/۹ منطق ریاضی یکی از شاخه‌های مهم رشته ریاضی به شمار می‌آید نه صرف منطق!

۳/۱۰ به کارگیری علم منطق که به دسته‌بندی و توضیح قواعد ذهن می‌پردازد باعث می‌شود که سریع‌تر و دقیق‌تر بتوانیم عوامل لغزش و خطاهای ذهن را تشخیص دهیم. این اصلی‌ترین علت به کارگیری علم منطق می‌باشد.

۳/۳۲ به کمک استدلال از تصدیق‌های معلوم به کشف تصدیق‌های مجهول دست می‌یابیم و به کمک تعریف از تصورات معلوم به شناخت تصورات مجهول می‌رسیم.

۳/۳۳ امروزه با فراگیر شدن رسانه‌ها و حجم اطلاعات صحیح و غلط بیش از پیش نیازمند علمی هستیم که شیوه‌های جلوگیری از خطاهای اندیشه را به ما آموزش دهد.

۲/۳۴ موارد اول و سوم درست می‌باشند.

مورد دوم: علمی که در پی جلوگیری از هرگونه خطاهای اندیشه؛ یعنی مغالطه یا سفسطه است منطق نام دارد. که ممکن است عمدی یا غیر عمدی باشد.

مورد چهارم: منطق دانان کوشیده‌اند با بررسی انواع خطاهای ذهن و دسته‌بندی آن‌ها، راه‌های جلوگیری از آن‌ها را نشان دهند.

۱/۳۵ در تصور به واقعیت داشتن یا نداشتن یا ارتباط این تصور با سایر امور کاری نداریم و تنها همان تصور را به ذهن می‌آوریم اما در تصدیقات حکم و قضاوت وجود دارد و در آن‌ها اوصافی را به چیزی نسبت می‌دهیم یا از آن سلب می‌کنیم. تصورات مانند: حرف‌های غیر منطقی / بلیت الکترونیکی / تصدیقات معلوم / محدوده طرح ترافیک

تصدیقات مانند: عاقبت گرگ زاده گرگ می‌شود

۳/۳۶ با کمک تعریف، از تصورات معلوم به تصور مجهول پی می‌بریم؛ بنابراین هر تصور معلوم یا مجهولی نمی‌تواند به تنهایی یک تعریف باشد.

۱/۳۷ دانستن منطق تنها برای ارزیابی اندیشه‌های فلسفی به کار نمی‌رود بلکه در سراسر زندگی خود بدان نیازمندیم؛ زیرا می‌خواهیم درست فکر کنیم و درست تصمیم‌گیری کنیم. به وسیله منطق می‌توانیم از خطاهای اندیشه جلوگیری کنیم. استدلال‌آوری و تعریف کردن نیز دو حیطه مهم کاربرد منطق است.

۴/۳۸ در تصور به واقعیت داشتن یا نداشتن یا ارتباط آن با سایر امور کاری نداریم و تنها همان تصور را به ذهن می‌آوریم؛ مانند ارتفاعات کوه سهند. سایر گزینه‌ها تصدیق هستند و در تصدیقات حکم و قضاوت وجود دارد و در آن اوصافی را به چیزی نسبت می‌دهیم یا از آن سلب می‌کنیم.

۳/۳۹ **بررسی عبارات** الف) استدلال است.

ب) تعریفی از «زبان» بیان شده است.

ج) تعریف است زیرا به چستی جملات خبری پرداخته شده است.

د) استدلال است؛ زیرا عینکی بودن وی نشان از ضعیف بودن چشمان فرد دارد.

۳/۴۰ علمی که در پی جلوگیری از خطاهای اندیشه است، منطق نام دارد. نام دیگر خطاهای ذهنی، مغالطه یا سفسطه می‌باشد.

منطق علمی کاربردی است که تبحر در آن به تمرین و ممارست نیاز دارد. منطق علمی است که روش‌های جلوگیری از خطاهای ذهن و مغالطه در استدلال و خطای در تعاریف را به ما نشان می‌دهد.

۱/۴۱ هر استدلال صحیحی از تصدیقات معلوم تشکیل می‌شود و مهم‌ترین حیطه کاربرد علم منطق در استدلال‌آوری و تعریف کردن صحیح است.

۲/۴۲ در تصدیقات، حکم و قضاوت وجود دارد و در آن‌ها اوصافی را به چیزی نسبت می‌دهیم یا از آن سلب می‌کنیم.

۴/۴۳ منطق، علمی کاربردی است که تبحر و مهارت در آن به تمرین و ممارست نیاز دارد؛ بنابراین این دانش علاوه بر آموزش، نیازمند استفاده و کاربرد است.

۲/۴۴ «گنبد آسمان» و «ذایل اخلاقی» تصور و «سبحان الله» (یعنی خدا پاک و منزّه است) یک تصدیق است.

۳/۴۵ استدلال یعنی کشف تصدیق‌های مجهول به وسیله تصدیق‌های معلوم.

۴/۲۰ منطق دانان به کشف قواعد ذهن می‌پردازند نه به ایجاد یا ابداع آنان.

در مورد قواعد ذهن } کشف = یافتن، پیدا کردن، نشانه دادن، آشنا کردن ----- درست
ابداع = ساختن، ایجاد کردن، پدید آوردن، طراحی کردن ----- غلط (منطق)

۳/۲۱ دانش بشری به دو حیطه کلی تصور و تصدیق تقسیم می‌شود و کاربرد منطق در تشخیص سریع‌تر و دقیق‌تر عوامل لغزش و خطای ذهن می‌باشد.

تکته کار منطق ----- کشف قواعد ذهن است!

۴/۲۲ **بررسی سایر گزینه‌ها** ذهن انسان همواره در معرض لغزش و خطا می‌باشد و محدود نیست. (رد گزینه‌های ۱ و ۳) و معمولاً در استدلال‌های پیچیده یا تعریف دقیق اصطلاحات خاص دچار اشتباه می‌شود (رد گزینه ۲).

۳/۲۳ رابطه منطق و دیگر علوم مانند سیستم کنترلی ماشین است که باعث حرکتش نمی‌شود اما در مقابل مشکلات به ما هشدار می‌دهد. تمامی موارد ذکر شده در بخش دوم سؤال تصور می‌باشند!

۱/۲۴ منطق علمی کاربردی است که تبحر در آن به تمرین و ممارست نیاز دارد و ذهن انسان به صورت غیرارادی یا طبیعی قواعد آن را رعایت می‌کند. همچنین منطق باید به صورت عملی فرا گرفته شود و این علم همواره در زندگی روزمره ما کاربرد دارد.

۴/۲۵ **بررسی سایر گزینه‌ها** تصور نیز می‌تواند چند کلمه باشد مانند مثلث قائم‌الزاویه. (رد گزینه ۱)

تصور در عالم خارج حضور و مصداق دارد؛ مانند درخت. (رد گزینه ۲)

در تصدیق برخلاف تصور، نسبت و حکم و قضاوت وجود دارد. (رد گزینه ۳)

۳/۲۶ کاری که برای رسیدن به چستی یک تصور انجام می‌دهیم، عمل تعریف می‌باشد. در تصدیقات می‌توانیم اوصافی را به چیزی نسبت بدهیم یا اوصافی را از آن سلب کنیم؛ نه اینکه فقط اوصافی را به آن‌ها نسبت بدهیم.

۲/۲۷ ذهن همواره در معرض لغزش است و معمولاً در استدلال‌های پیچیده یا تعریف دقیق اصطلاحات خاص دچار اشتباه می‌شود به همین دلیل علم منطق به دسته‌بندی و توضیح قواعد ذهن می‌پردازد تا بتوان عوامل لغزش و خطاهای ذهن را تشخیص داد.

تکته دسته‌بندی و توضیح قواعد ذهن، مقدمه‌ای برای بررسی و تشخیص انواع خطاهای ذهن است.

۴/۲۸ منطق با شناخت و بیان قوانین حاکم بر ذهن راه‌های جلوگیری و مواجهه با مغالطات را بیان می‌کند. به کمک استدلال از تصدیقات معلوم به کشف تصدیق مجهول دست می‌یابیم؛ پس در استدلال روش صحیح استدلال کردن که به کارگیری تصدیقات معلوم است را فرا می‌گیریم.

۲/۲۹ دانستن منطق تنها برای ارزیابی اندیشه‌های فلسفی به کار نمی‌رود بلکه هر یک از ما در سراسر زندگی خود بدان نیازمندیم؛ زیرا می‌خواهیم درست فکر کنیم و درست تصمیم‌گیری کنیم.

۲/۳۰ آموختن منطق مانند دوچرخه سواری است که باید به صورت عملی فراگرفته شود و خواندن دستورالعمل‌های نظری، فرد را تبدیل به دوچرخه‌سواری ماهر نمی‌کند. هم‌چنین باید توجه داشت که علم منطق علمی کاربردی است که تبحر در آن به تمرین و ممارست نیاز دارد.

۳/۳۱ از آن جاکه وظیفه منطق جلوگیری از خطای اندیشه است، علم منطق به دو بخش اصلی تعریف و استدلال تقسیم شده است که در آن روش درست تعریف کردن و درست استدلال کردن بیان می‌شود.

۴/۶۲ تنها در گزینه «۴» است که چیهستی مفهومی توضیح داده شده است.

۱/۶۳ مادر سراسر زندگی خود، به دانستن منطق نیازمندیم؛ زیرا می‌خواهیم درست فکر کنیم و درست تصمیم بگیریم.

۳/۶۴ خطای اندیشه‌ای که به صورت عمدی و غیرعمدی ایجاد می‌شود، سفسطه نام دارد.

۱/۶۵ به کار بستن قواعد منطقی در کنار کسب آگاهی از آن‌ها و شناخت مغالطه‌ها می‌تواند سبب دوری از مغالطه‌ها شود. سایر گزینه‌ها صحیح می‌باشد.

۴/۶۶ دو حیطه دانش بشری شامل تصور و تصدیق است.

بررسی سایر گزینه‌ها (۱) تصدیق - تصدیق (۲) تصور - تصور (۳) تصور - تصور

۲/۶۷ در تصدیق همواره وصفی به چیزی نسبت داده یا از آن سلب می‌شود.

بررسی سایر گزینه‌ها (۱) تصدیق همواره منطبق بر واقعیت نیست.

(۳) تعریف یک مفهوم ویژگی تصور است.

(۴) حکم و قضاوت یک تصدیق ممکن است کاذب باشد.

۴/۶۸ در تعریف به دنبال کشف تصورات مجهول به کمک تصورات معلوم هستیم در صورتی که در گزینه «۴» یک استدلال بیان شده است که در پی پاسخ دادن به یک چرایی می‌باشد.

۴/۶۹ زیرا در عبارت صورت سؤال حکم و قضاوتی وجود ندارد در نتیجه تصدیق نیست.

۴/۷۰ در پاسخ به چیهستی‌ها به تعریف مفاهیم می‌پردازیم که در آن از تصورات بهره می‌گیریم.

بررسی سایر گزینه‌ها (۱) در حیطه تصدیق است.

(۲) معناکردن تعریف محسوب نمی‌شود.

(۳) در تعریف صرفاً از دانش تصویری بهره می‌گیریم نه همه آن‌ها

۲/۷۱ دانش منطق همانند رانندگی که فراگرفتن آن نیاز به تمرین دارد، می‌باشد و صرف دانستن قواعد آن بدون کاربرد آن ره به جایی نمی‌برد.

۴/۷۲ در تصدیقات حکم و قضاوت وجود دارد.

بررسی سایر گزینه‌ها در گزینه‌های «۱»، «۲» و «۳» جملات انشایی به کار رفته است.

۲/۷۳ زمانی که یک مفهوم برای شخص مجهول است باید به وسیله تعریف و با کمک تصورات معلوم، آن مفهوم مجهول را برای وی روشن کرد.

۴/۷۴ ذهن انسان به‌طور طبیعی منطقی رفتار می‌کند و نیازی به دانستن این قواعد برای به کار بردن آن‌ها در زندگی از سوی انسان وجود ندارد.

۱/۷۵ تصدیق جمله‌ای خبری است که دارای حکم و قضاوت است.

بررسی سایر گزینه‌ها (۲) در پاسخ به چرایی‌ها می‌آید و در مقام تعریف نیست. (۳) همواره مطابق با واقعیت نیست.

(۴) ممکن است صفتی را به موضوعی حمل یا از آن سلب کند.

۴/۷۶ برای یافتن پاسخ چیهستی‌ها به عمل تعریف کردن می‌پردازیم.

۴/۷۷ منطق دانان با بررسی انواع خطاهای ذهنی و دسته‌بندی آن‌ها درصدد جلوگیری از آن‌ها برمی‌آیند.

۲/۷۸ هیچ‌کس خالق و ابداع‌کننده علم منطق نیست و علم منطق از ذهن انسان سرچشمه می‌گیرد و ذهن انسان به صورت طبیعی بر اساس قواعدی می‌اندیشد.

۴/۴۶ علم منطق، روش (شیوه) اندیشیدن را نمی‌آموزد بلکه «روش درست اندیشیدن» را می‌آموزد.

۲/۴۷ منطق دانان کوشیده‌اند با بررسی انواع خطاهای ذهن و دسته‌بندی آن‌ها راه‌های جلوگیری از آن‌ها را نشان دهند.

۱/۴۸ در تصور حکم و قضاوت وجود ندارد. مردی که در طبقه بالا زندگی می‌کند «تصور» است. در این حالت به واقعیت داشتن یا نداشتن یا ارتباط این تصور با سایر امور، کاری نداریم و تنها همان تصور را به ذهن می‌آوریم.

۳/۴۹ تصدیق از تصور ساخته می‌شود و بدون تصور تصدیقی وجود ندارد. اگر تصدیقی معلوم است، پس تک‌تک تصورات سازنده آن معلوم هستند.

بررسی سایر گزینه‌ها (۱) و (۲) ممکن است تصدیقی از ابتدا معلوم بوده باشد. (۴) علم می‌تواند به کذب باشد نه لزوماً به صدق.

۳/۵۰ یادگیری منطق، نیازمند تمرین و ممارست است اما حتی با وجود تبحر در آن، باید حتماً آن را به‌کار ببریم تا خطاهای ذهن در اندیشیدن را تشخیص دهیم. منطق علاوه بر این که علمی نظری است علمی کاربردی و عملی نیز هست.

۲/۵۱ ما در استدلال از تصدیق‌های معلوم به تصدیق مجهول می‌رسیم. یعنی در نهایت تصدیق مجهول را نیز معلوم می‌کنیم، پس نتیجه یک استدلال یک تصدیق معلوم خواهد بود.

۴/۵۲ تنها در تصدیق است که حکم و قضاوت وجود دارد.

۳/۵۳ در تصور به واقعیت داشتن یا نداشتن یا ارتباط با سایر امور کاری نداریم و تنها همان تصور را به ذهن می‌آوریم.

۲/۵۴ انسان به طور طبیعی قواعد منطق را رعایت می‌کند و لازم نیست حتماً از علم منطق آگاهی داشته باشد.

۲/۵۵ مفاهیم یا تصورات به تعریف و قضایا و احکام به استدلال مربوط می‌شوند. زمانی که می‌گوییم تعریف جامع باشد، یعنی تمامی مصداق‌های موجود آن را شامل بشود و وقتی که می‌گوییم مانع، یعنی سایر مصداق‌هایی که به آن مربوط نمی‌شود را شامل نشود. بنابراین «جسم نامی شیهه‌کشنده» تمامی مصداق‌های اسب را شامل می‌شود، ولی «جسم نامی تیزرو» نه تنها اسب بلکه دیگر حیوانات تیزپا را نیز شامل می‌شود. (مانع نیست)

۲/۵۶ بررسی سایر گزینه‌ها (۱) اغلب آگاهی‌ها نوعی استدلال هستند، برای این که مخاطب را به کاری تشویق کنند.

(۳) قواعد جلوگیری از مغالطه در منطق طراحی نشده‌اند.

(۴) کم و بیشی از مغالطات در فلسفه و زندگی مطرح نیست.

۱/۵۷ تفکر یعنی معلوم کردن مجهولات.

۳/۵۸ تصور با تعریف معلوم می‌شود و در تصور حکم و قضاوت وجود ندارد به عبارتی سؤال از چرایی تصورات معنا ندارد.

۲/۵۹ اگر تفکر یعنی از معلوم به مجهول سیر کردن، پس باید در ذهن معلوماتی باشد و اگر قرار است در ذهن معلوماتی باشد باید با تجربه به دست آمده باشد.

۴/۶۰ بررسی سایر گزینه‌ها (۱) قواعد راهنمایی و رانندگی طبیعی نیستند. (۲) قواعد ذهن مانند آجرهای یک ساختمان نیستند، بلکه این مواد و آجرها از علوم دیگر به دست می‌آیند.

(۳) علم منطق باعث تسریع قواعد ذهن نیست.

۲/۶۱ پیش از ورود به مبحث تعریف، آشنایی با الفاظ لازم است و پیش از ورود به مبحث استدلال، آشنایی با قضایا.

۸۴ \ ۳ **بررسی گزینه‌ها** (۱) این عبارت خبر از ارائه مطلبی می‌دهد؛ لذا دارای حکم و قابل قضاوت است و تصدیق محسوب می‌شود.

(۲) استفهام انکاری دارد به این صورت که «اگر دامن من آلوده است، تعجبی ندارد» پس تصدیق است.

(۳) جمله‌دعایی است و از چیزی خبر نمی‌دهد، پس تصدیق نیست. (بدون خیال او ای کاش چشم من جایی را نبیند.)

(۴) استفهام انکاری است به این صورت که «آن رازی که از آن مجلس‌ها می‌سازند هیچ‌گاه پنهان نمی‌ماند.» پس تصدیق است.

۸۵ \ ۱ امروزه با فراگیر شدن رسانه‌ها و حجم انبوه اطلاعات صحیح و غلط، بیش از پیش نیازمند علمی هستیم که شیوه‌های جلوگیری از خطای اندیشه را به ما آموزش دهد.

بررسی سایر گزینه‌ها (۲) آجرها و مواد لازم برای ساختن بنای فکری مستحکم را باید از علوم دیگر تهیه کرد.

(۳) آموختن منطق مانند آموختن دوچرخه‌سواری است که باید به صورت عملی فرا گرفته شود و خواندن دستورالعمل‌های نظری فرد را تبدیل به دوچرخه‌سواری ماهر نمی‌کند. پس صرف فراگرفتن منطق باعث جلوگیری از مغالطات نمی‌شود بلکه باید آن را به صورت عملی به کار گرفت.

(۴) انسان به صورت طبیعی براساس قواعدی می‌اندیشد و منطق باعث شکل‌گیری اندیشه و تفکر نمی‌شود.

۸۶ \ ۴ از آن‌جا که وظیفه منطق جلوگیری از خطای اندیشه (مغالطات) است، علم منطق به دو بخش اصلی تعریف و استدلال تقسیم شده است.

دقت کنید که فکر و اندیشه انسان به دو نوع تعریف و استدلال تقسیم می‌شود و خود این تقسیم‌بندی معلول آن است که علم و دانش بشر به دو نوع تصور و تصدیق قابل تقسیم است و نه تعریف و استدلال

۸۷ \ ۴ منطق دانان قواعد و قوانینی را که باید رعایت کنیم تا دچار خطای فکری یا اصطلاحاً مغالطه (سفسطه) نشویم، مشخص کرده‌اند. رعایت این قوانین موجب می‌شود هیچ استنتاج غلطی رخ ندهد. (البته با فرض صحیح بودن محتوای مقدمات که در حیطه علم مربوط به خود است.)

بررسی سایر گزینه‌ها (۱) هرکس قواعد علم منطق را به کار ببندد، سریع‌تر و دقیق‌تر عوامل لغزش و خطای ذهن را تشخیص می‌دهد، پس الزاماً این‌طور نیست که فقط منطق دانان این قواعد را به کار بگیرند.

(۲) منطق دانان کوشیده‌اند که طرق پیشگیری از انواع مغالطات به وسیله بررسی و دسته‌بندی انواع خطاهای ذهن را نشان دهند اما به دلیل بی‌شمار بودن خطاهای ذهن موفق به این کار نشده‌اند.

(۳) مغالطات در مقام تشبیه کار منطق دانان به کار پزشکان شبیه به بیماری‌های ذهن می‌شوند اما در واقع بیماری محسوب نمی‌شوند و منطق دانان نیز از آن جهت که بیماری هستند آن‌ها را مطالعه نمی‌کنند بلکه مبارزه منطق دانان با مغالطات در جهت رسیدن به شیوه درست اندیشیدن است.

۸۸ \ ۲ هر یک از مادر سراسر زندگی خود به منطق نیازمندیم زیرا می‌خواهیم درست فکر کنیم و درست تصمیم‌گیری کنیم. پس هر جایی که بخواهیم شیوه صحیح اندیشه کردن را پیش بگیریم (یعنی در سراسر زندگی) آن‌جا حیطه کارکرد منطق خواهد بود.

بررسی سایر گزینه‌ها (۱) استدلال‌آوری و تعریف کردن صحیح، اموری نیستند که تنها در محیط تحصیلی با آن‌ها سروکار داشته باشیم بلکه این امور بخشی از سخنان روزانه ما را تشکیل می‌دهند.

۷۹ \ ۱ **بررسی سایر گزینه‌ها** (۲) وجه شباهت میان پزشک و منطق دان در این‌گزینه با یک استدلال منطقی درست مطرح نشده است و صرفاً حاوی یک بیان تمثیلی است.

(۳) ذهن انسان به‌طور طبیعی و براساس قواعد منطقی می‌اندیشد و در بسیاری از اوقات نیز دچار خطا نمی‌شود.

(۴) ذهن آدمی همواره در معرض خطا و لغزش قرار دارد و معمولاً در استدلال‌های پیچیده یا تعریف دقیق اصطلاحات خاص دچار خطا می‌شود. اما این امکان نیز وجود دارد که حتی بدون استفاده از دانش منطق نیز به این لغزش‌ها پی ببرد.

۸۰ \ ۱ منطق دانان قواعدی را مشخص کرده‌اند که با بیان قوانین حاکم بر ذهن، روش‌های پیشگیری از مغالطات (که ممکن است عمدی یا غیرعمدی باشند) را بیان می‌کنند.

بررسی عبارات نادرست الف) ذهن همواره در معرض لغزش قرار دارد و معمولاً در استدلال‌های پیچیده یا تعریف دقیق اصطلاحات خاص، دچار اشتباه می‌شود. ب) ذهن انسان به‌طور طبیعی براساس قواعدی می‌اندیشد و منطق دانان این قوانین را کشف کرده‌اند (نه تأسیس!).

ج) تمرین و ممارست در به‌کارگیری علم منطق (در واقع استفاده از شناختی که از خطاهای ذهن به دست آورده‌ایم) موجب تبخّر در آموختن منطق می‌شود و این امر صرفاً از طریق یادگیری عوامل خطای ذهن میسر نمی‌شود.

۸۱ \ ۱ خطاهای ذهن بی‌شمارند و دارای تعداد و انواع مشخصی نیستند و یا حداقل ما قادر به مشخص کردن تعداد دقیق آن‌ها نیستیم.

بررسی سایر گزینه‌ها (۲) انسان به‌طور طبیعی براساس قواعد منطقی می‌اندیشد؛ به همین دلیل رخ دادن مغالطه‌ها امری طبیعی نیست.

(۳) ذهن انسان همواره در معرض خطا و لغزش قرار دارد.

(۴) مغالطات ممکن است در هر دانشی رخ بدهند و منحصر به علم منطق نیستند. ۸۲ \ ۳ از آن‌جا که وظیفه منطق جلوگیری از خطای اندیشه است علم منطق به دو بخش اصلی تقسیم می‌شود: ۱) تعریف: که در آن روش صحیح تعریف کردن بیان می‌شود و به ما کمک می‌کند تا از تعریف اشتباه پرهیز کنیم. ۲) استدلال: که در آن روش صحیح استدلال کردن بیان می‌شود و به ما کمک می‌کند تا از استدلال اشتباه پرهیز نماییم.

می‌توانیم دانش بشری را به دو حیطه کلی تقسیم کنیم: ۱) تصور: مانند درک ما از سیمرغ، درخت، مثلث قائم‌الزاویه و مانند آن. در این حالت به واقعیت داشتن یا نداشتن یا ارتباط آن با سایر امور، کاری نداریم و تنها همان مفهوم را به ذهن می‌آوریم. ۲) تصدیق: در تصدیقات، حکم و قضاوت وجود دارد و در آن‌ها اوصافی را به چیزی نسبت می‌دهیم یا از آن سلب می‌کنیم.

۸۳ \ ۳ **بررسی سایر گزینه‌ها** باید توجه داشت که دانستن منطق، تنها برای ارزیابی اندیشه‌های فلسفی به کار نمی‌رود؛ بلکه هر یک از ما در سراسر زندگی خود بدان نیازمندیم؛ زیرا می‌خواهیم درست فکر کنیم و درست تصمیم‌گیری کنیم. (ردگزینه ۴)

امروزه با فراگیر شدن رسانه‌ها و حجم انبوه اطلاعات صحیح و غلط، بیش از پیش نیازمند علمی هستیم که شیوه‌های جلوگیری از خطای اندیشه را به ما آموزش دهد. (ردگزینه ۲)

بنابراین استدلال‌آوری و تعریف کردن صحیح، اموری نیستند که تنها در محیط تحصیلی با آن‌ها سروکار داشته باشیم بلکه این امور بخشی از سخنان روزانه ما را تشکیل می‌دهند. (ردگزینه ۱)

۹۴/۴ همان‌طور که علم پزشکی انواع بیماری‌ها و روش‌های پیشگیری و درمان آن‌ها را بیان می‌کند، در علم منطق نیز همراه با بیان قوانین حاکم بر ذهن، روش‌های جلوگیری از مغالطات ارائه می‌شود.

۹۵/۳ منطق در زندگی روزمره انسان‌ها کاربردهای فراوان دارد، از جمله: بحث و گفت‌گویی عادی با دوستان، مطالعه و بررسی کتب فلاسفه، مشاهده و بررسی تبلیغات تجاری و ...

با توجه به این‌که منطق، مواد و محتوای علوم مختلف را در اختیار آن‌ها قرار نمی‌دهد و تنها به قواعد درست اندیشیدن می‌پردازد، بنابراین ایجاد و پیدایش علوم لزوماً به منطق ارتباط ندارد.

۹۶/۱ در تصور با معنا داشتن یا معنا نداشتن مفهوم سرکار داریم، یعنی حتماً باید مفهوم، دارای معنا باشد. در تصدیق، با صدق و کذب قضایا، حکم و قضاوتی صادر می‌شود.

۹۷/۴ در تعریف کردن به وسیله تصورات و مفاهیم معلوم به کشف مفهوم مجهول می‌رسیم؛ بنابراین در تعریف، دلیل آوردن و استدلال وجود ندارد. در عبارت گزینه «۴» یک دلیل برای روش علمی آورده شده و براساس آن، نتیجه‌گیری شده است؛ بنابراین با یک استدلال روبه‌رو هستیم نه تعریف.

۹۸/۱ منطق، ابزاری در خدمت سایر علوم و دانش‌هاست و مواد و محتوای آن علوم در منطق ساخته نمی‌شود، بنابراین منطق به خودی خود باعث پیشرفت علوم و دانش‌ها نخواهد شد بلکه مانند سیستم‌های کنترلی خودرو، شرایط کلی آن را به ما نشان می‌دهد.

۹۹/۳ منطق چارچوب و قالب علوم را مشخص می‌کند و مواد و محتوای دانش‌ها، ارتباطی با منطق ندارد.

۱۰۰/۱ تصدیق، عبارتی است که در آن حکم یا قضاوتی وجود داشته باشد و به وسیله آن به صدق و کذب خبر پرداخته شود.

در عبارت «مدام تو را یاد می‌کنم هر شب و روز» خبری داده می‌شود و جمله نیز از نظر معنایی کامل است و قابلیت صدق و کذب را دارد.

تکته فقط وجود «فعل» در یک عبارت، بیانگر تصدیق بودن آن نیست بلکه حتماً باید جمله خبری وجود داشته باشد و حکم و قضاوتی صادر شده باشد.

۱۰۱/۲ انسان از تصدیق‌ها و تصورات خود کمک می‌گیرد و استدلال را سازمان‌دهی می‌کند به‌طوری‌که انگار در هنگام استدلال، با خود نطق می‌کند. (سخن می‌گوید)

بررسی سایر گزینه‌ها ۱) انسان با استفاده از قوه تفکر خود، استدلال می‌کند. ۳) بدون امکان سخن گفتن، باز هم امکان شناخت جهان پیرامون برای انسان وجود دارد. ۴) با این‌که عبارت مطرح شده در این گزینه صحیح است ولی مقصود ارسطوئیان از ناطق بودن انسان را مطرح نمی‌کند.

۱۰۲/۱ منطق دارای یک فایده ایجابی و یک فایده سلبی است. فایده ایجابی آن شناخت قوانین حاکم بر ذهن است که ذهن آدمی به‌طور طبیعی براساس آن می‌اندیشد. فایده سلبی منطق نیز آشنایی با راه‌های جلوگیری از خطای اندیشه است (رد گزینه ۴) هم‌چنین اندیشیدن شامل هر دو عنصر تعریف و استدلال است و موارد موجود در گزینه‌های «۲» و «۳» نمی‌توانند به تنهایی جواب درست باشند.

۱۰۳/۲ برای تشخیص صحیح تصدیق، ابتدا باید شکل عبارت، به صورت استاندارد تبدیل شود:

«خوشحالم» «من خوشحال هستم» «تصدیق

بررسی سایر گزینه‌ها ۱) منطق مانند شاقول بنایی است. نه آجر، زیرا محتوای علوم مختلف در خود آن علوم مورد بررسی قرار می‌گیرد نه در علم منطق.

۳) وقتی از ماهیت چیزی اطلاع نداریم از تعریف استفاده می‌کنیم.

۴) مغالطه می‌تواند عمدی یا غیرعمدی باشد و در هر دو صورت، سفسطه محسوب می‌شود.

۳) اغلب فنون اقناعی نوعی استدلال هستند نه مغالطه؛ اما ممکن است به مغالطه نیز بیانجامند.

۴) دقت کنید که آن‌چه که امروزه با فراگیرشدن رسانه‌ها افزایش یافته؛ نیازمندی ما به دانش منطق است نه حیطه کاربرد منطق؛ حیطه کاربرد منطق همواره سراسر زندگی انسان بوده و خواهد بود.

۸۹/۴ علم منطق از آن جهت که شیوه مصون ماندن از خطاهای اندیشه و مقابله با آن‌ها را بیان می‌کند به علم پزشکی شباهت دارد.

بررسی سایر گزینه‌ها ۱) ذهن انسان‌ها به‌صورت طبیعی براساس قواعدی می‌اندیشد. ۲) تأکید علم منطق بر آموزش شیوه درست اندیشیدن است تا از این طریق قادر به تشخیص خطاهای ذهن که بی‌شمارند، باشیم.

۳) با به‌کارگیری علم منطق که به دسته‌بندی و توضیح قواعد ذهن می‌پردازد، سریع‌تر و دقیق‌تر می‌توان عوامل لغزش و خطای ذهن را تشخیص داد.

۹۰/۲ با به‌کارگیری علم منطق که به دسته‌بندی و توضیح قواعد ذهن می‌پردازد، سریع‌تر و دقیق‌تر می‌توان عوامل لغزش و خطای ذهن را تشخیص داد.

بررسی سایر گزینه‌ها ۱) منطق را به شاقول بنایی تشبیه کرده‌اند که با به‌کارگیری آن باعث پدید آمدن بنای فکری مستحکمی می‌شود ولی این‌گونه نیست که بدون آن، هرگونه اندیشه‌ای - هرچند سست و غلط - ناممکن باشد.

۳) دسته‌بندی و توضیح قواعد ذهن علت تشخیص سریع‌تر و دقیق‌تر مغالطات است، نه پیشگیری از آن‌ها!

۴) ذهن انسان به‌طور طبیعی براساس قواعدی می‌اندیشد. منطق دانان این قواعد را کشف (و نه ایجاد!) کرده‌اند و به صورت علم منطق در اختیار ما گذاشته‌اند.

۹۱/۲ با به‌کارگیری علم منطق که به دسته‌بندی و توضیح قواعد ذهن می‌پردازد، سریع‌تر و دقیق‌تر می‌توان عوامل لغزش و خطای ذهن را تشخیص داد.

بررسی سایر گزینه‌ها ۱) منطق هم‌چون سیستم‌های کنترلی یک خودرو است که اموری مانند میزان بنزین، سرعت حرکت و گرمای موتور را به ما نشان می‌دهد و در مقابل مشکلات به ما هشدار می‌دهد؛ اما باعث حرکت خودرو نمی‌شود. بدین جهت منطق را به شاقول بنایی تشبیه کرده‌اند که به کارگیری آن باعث پدید آمدن بنای فکری مستحکمی می‌شود اما آجرها و مواد لازم برای ساختن این بنا را باید از علوم دیگر تهیه کرد.

۳) منطق قواعدی بر بررسی می‌کند که ذهن انسان به‌طور طبیعی رعایت می‌کند و برای به‌کارگیری آن‌ها نیاز به علم منطق نیست.

۴) ذهن انسان همواره در معرض لغزش قرار دارد و منطق صرفاً می‌تواند با آگاه کردن ما نسبت به آن خطاها، از تعداد آن‌ها بکاهد.

۹۲/۳ منطق دانان قواعدی را که باید رعایت کنیم تا دچار مغالطه نشویم را مشخص کرده‌اند؛ در واقع منطق دانان به خوبی موفق به انجام این کار شده‌اند. اما کاری که منطق دانان موفق به انجام کامل آن نشده‌اند این است که با بررسی و دسته‌بندی خطاهای ذهن، به‌طور «کامل» راه‌های جلوگیری از آن‌ها را نشان دهند، به این علت که خطاهای ذهن بی‌شمارند و قابل بررسی کامل نیستند.

۹۳/۴ علم منطق برای تشخیص سریع‌تر و دقیق‌تر خطاهای ذهنی، قواعد ذهن را دسته‌بندی کرده و توضیح داده است.

بررسی سایر گزینه‌ها ۱) قواعد ذهنی ابداعی نیستند، بلکه کشف کردنی هستند. ۲) تأکید صرف بر دسته‌بندی قواعد برای تشخیص خطاهای ذهنی، کافی نیست. ۳) خطاهای ذهنی همان مغالطات هستند پس کشف مغالطات برای تشخیص سریع‌تر و دقیق‌تر خطاهای ذهنی کارایی ندارد.